

bratstvo

správny z diaspóry a svätej zeme

Júl 2006 / Tammuz 5766

výdané organizáciou Chevra

HOSPODINE, MÔJ BOŽE, POKORNE SOM

VOLAL NA ŤEBA, A UZDRAVIL SI MA

OBSAH

Slovo na úvod	strana 3
Mesačné správy z Izraela	strana 4
Múr modlitieb	strana 8
Izrael a láska k pravde	strana 12
Tiša be Av (Židovské sviatky)	strana 24
Ako sa zapojiť do projektov	strana 31
KONFERENCIA PRIATEĽOV IZRAELA	zadná strana

CHEVRA

Poslanie:

Potešujte, potešujte môj ľud... (Iz. 40)

Vízia:

"Budovanie mostov medzi kresťanmi a židmi"

"...on je náš pokoj, ktorý učinil oboje jedno a zboril aj priehradný múr." (Ef. 2:14)

"...tých dvoje, Židov a pohanov, stvoril v sebe v jedného človeka činiac pokoj". (Ef. 2:15)

"...skrze neho máme prístup oboje v jednom Duchu k Otcovi". (Ef. 2:18)

Chevra je hebrejský výraz pre spoločenstvo, skupinu priateľov.

Úlohou a zároveň cieľom občianskeho združenia Chevra na Slovensku a v Českej republike je šíriť Božie slovo pre cirkev dnešných dní. Slovo je zamerané na poznanie Božích zámerov pre cirkev a Izrael a vyučovanie o židovských koreňoch kresťanskej viery. Dôraz v tejto oblasti dávame na osobné stretnutia so skupinami ľudí (cirkevi, organizácie, modlitebné tímy, a pod.), ktorí majú túžbu po poznaní a vzdelávaní. Je samozrejmé, že nie je možné oddeliť teoretické znalosti a vedomosti o Bohu od praktickej aplikácie počnúc modlitbami až po vycestovanie na misijnú cestu do Ukrajiny, Moldavska alebo inej krajiny bývalého Sovietskeho zväzu, kde doteraz žije v diaspóre mnoho židov.

SLOVO NA ÚVOD

Drahý súrodenci!

Tu je pre vás slovo zo Slova.

Žalm 30, 3

„*Hospodine, môj Bože, pokorne som volal na teba, a uzdravil si ma*“.

To, čo ma fascinuje na veciach, ktoré nachádzam v Biblii je ich nezmerná (penikavá) jednoduchosť. Vidieť to zvlášť v hlbokých prehláseniach, ktoré sú vyjadrené jednoduchými a krátkymi slovami. Odkaz vyjadrený v tých slovách je jasný a zrozumiteľný.

„Hospodine, môj Bože, pokorne som volal na teba, a uzdravil si ma“.

Áká úžasná pravda je vyslovená v tých pár slovách. Práve premýšľam nad tým, či si uvedomuješ, že Boh je uzdravovateľ Svojho ľudu? V druhej knihe Bible, 2. Mojžišova, hovorí: *„...ja Hospodin som ten, ktorý ťa uzdravuje“* (2M 15, 26). Ja som Pán, tvoj doktor. V Novom Zákone v epištole Jakuba je napísane: *„Je niekto nemocný medzi vami? Nech si zavolá starších zboru, a nech sa modlia nad ním pomažúc ho olejom v mene Pánovom“*. Či nosíš v sebe nejakú nemoc, fyzickú tieseň, alebo určitý druh bremena, z ktorého Pán by ťa rád uvoľnil?

Rozmýšľal si nad tým, aby si zavola Pánovi? Zväž jednoduchosť týchto slov: *„...volal som na teba, a uzdravil si ma“*. Môžem ti niečo doporučiť? Som vďačný Bohu za lekárov, zdravotné sestry a za všetkých, ktorý pomáhajú chorým a nevládnym, ale hlavným doktorom je Boh. Prečo neprinesieš svoj prípad k Nemu? Robil som to mnoho krát a uzdravil ma. Verím, že to isté môže spraviť aj pre teba. On *„...uzdravuje všetky tvoje nemoci...“* (Žalm 103,3) *„Znova a znova poslal svoje slovo a uzdravoval ich a vyslobodzoval z ich mnohej záhuby.“* (Žalm 107:20) Ježiš (Ješua) zobral každú našu nemoc na kríž a Jeho ranami sme uzdravení. On je *„...ten istý včera, i dnes i naveky.“* (Žd. 13:8). Vstup vo viere do Jeho zaslúbení a dovoľ Mu, aby zjavil svoju slávu tam, kde to najviac potrebuješ.

Žehnám ti dráha sestra a brat v Mene Ješua.

Stanislav Gawel
za tím Chevra

„...pravdivá bola reč, ktorú som počula vo svojej krajine...“ (1Kr 10:6)

„Hrnot dôjde až na koniec zeme, lebo Hospodín má pravotu s národmi, bude sa súdiť s každým telom, vydá bezbožníkov meču, hovorí Hospodín.“ (Jer 25:31, Roh.prekl.)

IZRAELSKÉ BEZPEČNOSTNÉ SILY SA VRACAJÚ DO GAZY

Mnohí by povedali – a aj hovoria – „Veď sme vám to povedali.“ Odporcovia minuloročného odsunu z Gazy sa domnievali, že je to len otázka času, kým sa tam Izrael znovu vráti. Ako píšem tento článok, tanky Izraelských bezpečnostných síl (IDF) sa valia cez Gazu a dôsledok tohto je zrejмый. Izraelskí oficiálni činitelia tvrdia, že nemienia ostať v pásme dlho. „Neželáme si v Gaze ostať – chceme len dostať späť to, čo nám patrí“ povedali. Krátko pred inváziou tvrdila zároveň palestínska strana, že ich vojaci uniesli ďalšieho Izraelitu, čo sa aj potvrdilo (viac sa dočítate ďalej).

V utorok večer 27. júna pred začatím invázie Izraelské vzdušné sily vyradili hlavný elektrický transformátor, čím sa južná časť Gazy ocitla v hlbokoj tme. Pozemný útok začal krátko pred polnocou, keď bojové lietadlá vyhodili do vzduchu tri hlavné mosty umiestnené pozdĺž hlavnej trasy, ktorá spája severnú a južnú časť pásma Gazy. Prvotným účelom bolo dotlačiť Palestínčanov k tomu, aby prepustili Gilada Šalita (19), ktorého v nedeľu uniesli. „Ostaneme tu tak dlho, kým sa nám nevráti unesený vojak,“ povedali IDF. Vedľajšou úlohou bolo zároveň znemožniť Palestínčanom vystrelovať rakety Kasam na Izrael (tie tam neustále doslova pršia už celé mesiace). Pozemné vojská začali prenikať do juhovýchodnej časti pásma Gazy a získali kontrolu nad dvoma kľúčovými stanoviskami blízko letiska Dahania. Delostrelecké jednotky zároveň ostreľovali oblasť, z ktorej sa často vypúšťali rakety Kasam na Izrael. Podľa hovorca IDF je voči počiatočnému útoku len malý odpor. Hovorca odmietol chýry, že sa otvoril hraničný priechod Erez pre vstup vojenských jednotiek do severného pásma Gazy.

V utorok večer, približne 60 hodín od zajatia vojaka IDF Gilada Šalita, viedol premiér Ehud Olmert konferenciu na vysokom stupni utajenia. A rástlo v ňom presvedčenie, že vojenský zásah bude nevyhnutný. Hovoríme o tom prehnane opatrnom Olmertovi, ktorý sa bezpochyby zdráhal nariadiť ozbrojenú intervenciu. Uvedomil si však, že ak sa im neposkytnú žiadne informácie o unesenom vojakovi diplomatickou cestou, čoskoro bude musieť prijať určité opatrenia.

Rodičia tohto mladého muža napísali dojímavý list, vyjadrujúci postoj každého otca a matky v takejto situácii: Milujeme Ťa a chceme, aby si sa bezpečne vrátil domov ... tvoja izba na teba čaká ... „Každý rodič chce vedieť, čo sa deje s jeho synom,“ povedal Noam Šalit. „Už prešli skoro tri dni a my stále čakáme na správu, či je Gilad nažive a ako sa mu darí.“ Hoci rozkošné malé detičky dorastú na húževnatých mužov a ženy, rodičovská láska patrí k tým silným citovým vzťahom, ktoré nič, ani smrť, nemôžu uhasiť (Šalamúnova pieseň, 8:6)

Izraelské úrady sa medzitým vyjadrili, že v Hamase „neostane kameň na kameni,“ ak mladého

vojaka neprepustia v dobrom stave „Izrael sa postará o to, aby Hamas prestal fungovať, ak sa unesený vojak nevráti živý,“ povedal istý zdroj spravodajským médiám. Podľa tohto zdroja sa Juval Diskin, šéf domácej bezpečnostnej agentúry, počas rozhovorov minulú nedeľu vyhrážal palestínskemu prezidentovi Abbásovi.

Neskôr sa izraelskí oficiálni činitelia vyhrážali pomstou za únos mladého vojaka, a to vo forme únosu funkcionárov Hamasu. Benjamín Ben-Eliezer, izraelský minister obrany, povedal v afekte izraelskému vojenskému rádiu, že „ak chcete obsadiť hlavnú trasu, Izrael nemá problém vstúpiť do Gazy a uniesť polovicu palestínskej vlády. Musia si uvedomiť jednu vec – nikto nie je imúnny voči všetkému, a to sa týka aj Káleda Mašála.“ V tom istom čase viedol vyjednávanie s únoscami. Od tejto udalosti vyšlo najavo, že izraelské jednotky zatkli asi 60 členov Hamasu, vrátane niekoľkých členov Knesetu. Nevraživosť sa stupňovala, a v stredu izraelské bojové lietadlá prelietali nad letným sídlom sýrskeho prezidenta Asada v Lakatii. Odkaz bol jasný: prestaňte Hamasu kryť chrbát.

Izraelčania tak isto varovali, že odrežú Gazu od zásobovania vrátane plynu, vody a elektrickej energie, ak sa mladý muž nevráti živý a zdravý.

Nebezpečenstvo spočíva v tom, že pri pokuse oslobodiť vojaka vojenským zásahom sa môže stať to, čo mladému Wachsmanovi pred pár rokmi. Izraelské jednotky sa prestriekali cez ťažké oceľové dvere, ale keď sa dostali do izby, kde držali zajatca, jeho únoscovia ho medzitým zabili.

ĎALŠÍ ÚNOS KONČÍ POPRAVOU

V nedeľu 25. júna bol unesený ďalší mladý Izraelita.

Elijahu Pinkas Ašeri, študent ješivy, zmizol niekedy po šabate 24. júna. Sú však určité zmätky okolo času zmiznutia. Videli ho vraj ešte dvakrát v nedeľu večer, ako sa pokúša stopovať. Podľa Jeruzalem Post videli Ašerihu neďaleko Beitara, ako sa pokúša dostať stopom domov. Ašeri zároveň študoval na vojenskej akadémii Neveh Tzuf. Jeho spolužiak povedal policii, že ho videl stopovať na ceste pri French Hill v nedeľu večer. V utorok večer, keď o Ašerim stále nebolo ani chýry ani slychu, jeho otec šiel na políciu a zahlásil ho ako nezvestného. Jeho rodičia boli v domnienke, že ich syn je na Neveh Tzuf, pričom jeho priatelia boli zase v tom, že je doma s rodinou.

Ašerihu zmiznutie sa spája s alarmujúcim vyhlásením Palestínčanov („zatkli sme osadníka“) ako aj s náznakmi od teroristických organizácií, že sa treba obávať nečestnej hry z ich strany.

V pondelok krátko pred polnocou Palestínsky výbor ľudového odporu (PVLÖ) zverejnil vyhlásenie, že uniesli izraelského osadníka na západnom brehu. Bola to vraj časť operácie „Rytieri hnevu“ (“Knights of Rage”), ktorá mala za úlohu pomstiť cielený útok Izraela voči ich skupinovým vodcom.

“Jednej z našich jednotiek na Západnom brehu sa podarilo uniesť osadníka, čo je časťou reťazovej reakcie na útok sionistov, a zároveň je to pomsta za preliatu krv palestínskych mučeníkov,“ znelo

vyhlásenie brigády **Salah al-Din**, vojenského krídla PVĽO. Vyhlásenie pokračovalo takto: „Máme informácie o útoku, ale nenecháme si vziať ďalší ťah, aby sionisti naďalej vyvolávali zmätok. Preto za nás budú hovoriť činy.“

Zdá sa, že tá istá militatná skupina sformovala špeciálnu jednotku, ktorá mala uniesť vojakov IDF a osadníkov zo Západného brehu. Volá sa tak ako sme už spomínali („Rytieri hnevu“), čo by sa dalo preložiť aj ako „Jazdci hnevu“ Hovorca PVĽO Abú Abir povedal, že „budú pokračovať v útokoch na Izrael, kým jeho vodcovia neklesnú na kolená. Olmert a Perec musia vedieť, že nikdy nebudeme porazení a budeme pokračovať v bojoch.“

Bezpečnostné zdroje tvrdia, že podľa dvoch od seba nezávislých informácií, ktoré získali Palestínčania zabil Izraelitu v nedeľu večer a tiež že majú jeho telo. V utorok večer jednotky IDF údajne prehľadávali dediny v oblasti Ramaláhu.

Výbor palestínskeho odboja (PRC) v stredu popoludní prvýkrát naznačili, že zajali Ašerihu. Hovorca Abú Abir ukázal Ašerihu identifikačnú kartu na tlačovej konferencii v Gaze. Táto karta obsahovala správne identifikačné číslo a dátum narodenia, čím presvedčili Izraelské úrady, že karta je autentická.

Keď sa potvrdil dôkaz Ašerihu únosu, operátor PVĽO podozrivý zo spoluúčasti na únose bol v stredu zadržaný. Dotyčný potom priviedol jednotky IDF na úpätie hory severne od Ramaláhu, kde našli Ašerihu telo.

Ašerihu pohreb sa konal v Jeruzaleme vo štvrtok o 14:30.

HAMAS PRERUŠUJE DIPLOMATICKÉ STYKY OHĽADOM ÚNOSU

Dva dni po únose Gilada Šalita sa zdalo, že žiadni diplomati sa nepokúšajú vyjednávať o jeho prepustení a ani sa nesnažili nadviazať priamy kontakt s únoscami pred tým, ako zlyhali pokusy zo strany Egypta, Turecka a iných. V čase písania článku sú obavy, že frakcia Hamasu držiaceho mladého Izraelitu ho mohla prepašovať von z Gazy cez Sinaj do nepriateľskej arabskej krajiny. Je možné, že ho prepravili do väzenia Al-Káida na Sinaji alebo na iné miesto. Spravodajské zdroje tvrdia, že jednotky IDF vynakladajú úsilie, aby sa predišlo tomu, aby rukojemníkov odvážali z pásma Gazy, ale bez jasnej znalosti toho, kde je ukrytý, iba „tápu v tme.“

Tieňový hovorca Muhamed al-Al povedal, že Šalita presunuli do úkrytu, „kde je pre sionistov nedosiahnuteľný.“ To posilňuje obavy, že by mohol byť odsunutý z pásma Gazy. Spravodajské periodikum *Debkafile* z 28. júna komentuje prekročenie hraničnej línie Filadelfi na územie pod kontrolou Egyptskej bezpečnostnej a tajnej služby. Situácia sa javí tak, Palestínčania vedú tzv. vojnu nervov a snažia sa čeliť a vyrovnať bilanciu odvetných akcií tak, aby zabránili nepriateľský prienik mimo pásma Gazy.

OLMERTOVA PRVÁ SKÚŠKA

Autor v denníku *Haaretz daily* z 28. júna upozorňuje na to, že Olmert bol „prirýchlo“ povolaný

k tomu, aby podstúpil ten najnáročnejší test, akému môže byť premiér podrobený – a to rozhodovanie ohľadom života a smrti. Sotva mal čas ohriať si svoju premiérsku stoličku, a už musí čeliť ťažkej situácii: má zachrániť uneseného vojaka Gilada Šalita za každú cenu, alebo má podrobiť seba i jeho rodinu zaplatiť tú najvyššiu cenu, aby sa zabránilo vydieraniu, čím sa zase vytvorí precedens, ktorého koniec nemožno predvídať?

Článok zdôrazňuje to, že Olmert je vystavený komplikáciám, ku ktorým patrí zvládnuť krízu najvyššieho stupňa v demokratickej spoločnosti pod drobnohľadom médií. Prevzal pozíciu, z ktorej čelí nepriateľovi, ktorý ho „chytá do pasce prísľubov, ktoré by mohli vážne ohroziť a podomlieť jeho dôveryhodnosť. Inými slovami, spôsob, akým odpovie na túto krízu by ho mohol nielen oslabiť ako politika, ale môže to ohroziť Izrael a otvoriť tak voľnú cestu pre ešte horšie konfrontácie. Ak Hamasu teraz prejde táto séria únosov, budúcnosť Izraela je vystavená vážnemu nebezpečenstvu.

Autor článku v *Haaretz* ďalej rozoberá Olmertovu dilemu, ktorej čelí, a evidentne s tým, že dáva najavo, že nie je milovníkom vlády Kadima, hovorí: „Človek nemôže ostať slepý voči realite, ktorá sa odvíja po únose – vláda Izraela hľadá akúkoľvek cestu komunikácie s vládou Hamasu. Verejne či za scénou, priamo alebo cez prostredníkov sa Olmert bezcieľne potuluje hore-dolu a snaží sa s hocikým nadviazať kontakt v úsilí zachrániť Gilada Šalita.“

Pisateľ v *Haaretz* nečakane zakončuje článok, tak, že zo zarytého nepriateľa, ktorý sa len do včerajška vyzýval k tomu, aby plnil stanovené podmienky ešte pred začatím akéhokoľvek rozhovoru, sa stal predmet dvorenia. Ale je to naozaj tak? Možno by Olmerta nemali odpisovať tak rýchlo. Už len invázia do pásma Gazy je dôkazom toho, že Olmert sa „bezcieľne nepotuluje s úmyslom nájsť niekoho na diplomatický rozhovor.“ Sľúbil, že Hamas bude draho platiť za svoje činy. Odhaduje sa, že sa aj osvedčí pri plnení tejto hrozby. Náš premiér potrebuje viac naše modlitby než kritiku.

A TERAZ ČOSI VESELŠIE ...

Nedávno som s manželkou a nejakými hosťami z Thajska cestoval do Galileje. Vcelku to bola veľmi príjemná cesta. Upútala nás hlavne hladina vody v Galilejskom mori. Očakávali sme, že uvidíme široký, neradostný piesočný a štrkový pás okolo jazera. Na môj údiv, jazero nemalo sice optimálnu hladinu, ale už nebola tak nízko, ako sme sa obávali. Z pohľadu laika sa Kineret zdá byť v celkom dobrej forme. Bude však veľmi prudko klesať počas horúcich letných mesiacov. Potrebujeme modlitby, aby túto jeseň začali dažde skoro a vo výdatnom množstve.

„Ak budete chodiť v mojich ustanoveniach a budete ostríhať moje prikázania a budete ich činiť, dám vám vaše dažde v ich čas, a zem vydá svoju úrodu, a poľný strom vydá svoje ovocie. ...“ (3M 26:3-4, Roh.prekl.)

v Mesiašovi
Lonnie C. Mings

MÚR MODLITIEB

„Na tvojich múroch, Jeruzaleme, ustanovím strážcov, ktorí po celý deň a po celú noc nebudú nikdy mlčať. Vy teda, ktorí pripomínate Hospodina, nemajte pokoja!“ (Iz 62:6)

LIST MODLITEBNÉHO STRÁŽCU

Júl 2006/ Tammuz 5766

„Pane, či v tomto čase obnovíš Izraelovi kráľovstvo?“ (Sk 1:6, Roh.preklad)

OBNOVENÉ KRÁĽOVSTVO

Toto bola téma júnovej konferencie organizácie Kresťanskí priatelia Izraela (CFI). Tí, čo prišli, sa zhodli na tom, že bola zďaleka najlepšou konferenciou a zároveň poskytla aj najviac informácií. Žiadna pompéznosť či fanfáry, len pravda Božieho slova, ako sa nám zjavovala. Účastníci konferencie sa vrátia do rodných krajín so silným odkazom pre Cirkev a cirkevných vodcov.

Rečníci, ktorí vystúpili počas dňa, boli z rozličných izraelských médií a denominácií a informovali nás o veciach za scénou, ku ktorým nemáme tak ľahko prístup. Bolo tu prezentované výrazné poslanstvo od Lancea Lamberta a Ricka Ridingsa, ktoré sa týkalo Božieho kráľovstva, na ktoré treba denne dbať, aby sme neboli zmietnutí vlnou klamu a nečakaných útokov. Jonatán Settel nám zase prezentoval svoje poslanstvo prostredníctvom hudby a uctievania.

- **Modlite sa**, aby poslanstvo Kráľovstva stále prúdilo do Cirkvi a do sveta s Božím pomazaním. **Modlite sa** za tých, čo sa budú zdieľať o poznanie, ktoré im Boh zjavil.

„Nech príde tvoje kráľovstvo! Nech sa stane tvoja vôľa ako v nebi, tak aj na zemi!“ (Mt 6:10)

ALIJAH

„Jakub, Boha Pána a Ježiša Krista sluha, dvanástim pokoleniam, ktoré sú v diaspore, posielam pozdravenie.“ (Jak 1:1)

Nefeš BNefeš plánuje tento rok sériu letov od júla do konca septembra a chce priviesť Židov z rôznych národov, aby sa usadili ako noví občania vo svojej starodávnej vlasti. Tri lety z USA, Kanady a Veľkej Británie majú pristáť v ten istý deň. Privítanie iba zápisom do úradného registra je prístupné tým, ktorí sa chcú zúčastniť privítacej ceremónie na letisku Ben Gurion.

Zeev Bielski je už rok na poste predsedu tejto izraelskej organizácie. Hovorí, že má zmysel pre nevyhnutnosť priviesť Židov späť do Izraela. Je dosť znepokojený stále postupujúcou asimiláciou vo svete a pracuje na urýchlení papierovačiek a na prispôbení sa Židov podmienkam v krajine. Nový minister vnútra, Ronnie Bar On, plne s týmto postupom súhlasí a teší sa na spoluprácu s Bielskym. Predpokladá sa, že tento rok príde do Izraela asi 25 000 nových imigrantov (tzv. olim).

Podľa štatistík Židovskej agentúry sa vo Venezuele nachádza 15 000-členná židovská komunita, ktorá nepodniká žiadne kroky ohľadom presunu do Izraela. Na čele tam majú prezidenta Huga Cháveza, ktorý je orientovaný antiamericky a údajne aj antisemitsky. (podľa Jerusalem Post z 15. júna 2006)

Je tu stále aj veľké množstvo Etiópcanov (tzv. Falash Mura), ktorí čakajú na príchod do Izraela. Medzi problémy týkajúce sa ich imigrácie patrí zaradenie do preľudnených etiópskych adaptačných centier a komunít, a tiež nedostatok peňažných prostriedkov na ich financovanie.

- **Modlite sa** za súčasnú administráciu ministerstva vnútra, aby písomne uzákonili trvalé smernice, ktoré budú dodržiavať všetky politické strany, ktoré budú v danom čase pri moci. **Modlite sa** sa vhodné a spravodlivé riešenia pre imigráciu a adaptáciu v Izraeli pre všetkých Židov bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú.

“A vyzdvihne prápor národom a zoberie zahnaných Izraelových a rozptýlené Júdové zhromaždí od štyroch strán zeme.” (Iz 11:12, Roh.prekl.).

Z GAZY DO NEGEVU

„Preto hľa, ja prehovorím a vyvediem ju na púšť a budem hovoriť k jej srdcu. A dám jej jej vinice až odtiaľ, aj údolie Áchor za dvere nádeje a tam odpovie ako za dní svojej mladosti a ako v deň, v ktorý išla hore z Egyptskej zeme.” (Hoz 2:14-15, Roh.prekl.)

Iba tí židovskí osadníci, ktorí žili v piesočných dunách Gazy (takto Palestínčania nazývajú prekliatu zem) by sa mohli vrátiť do prosperujúcich poľnohospodárskych komunít. Mal Boh na mysli toto, keď dovolil, aby títo priekopníci z Guš Katifu boli vykorenení zo svojich domovov a zasadení na Negevskej púšti? Boh bol znovu verný svojmu maličkému stádu a požehnal tých, čo Mu boli verní a ostali stáť na prisľúbeniach Jeho zmluvy.

Medzi tými, čo boli nútení opustiť Guš Katif, sa pováralo, že „Ak niekto nechce jeden Guš Katif, skončí s niekoľkými z nich.“ To sa deje práve dnes. Stovky rodín z Katif sa začínajú usadzovať v novej lokalite. Úžasná vec na tom je, že je veľa rodín, ktoré nežili v Gaze a predsa sa rozhodli pridať sa k nim. Povstali z popola ... doslova a do písmena.

Niekoľko komunít sa formuje v piesočnej oblasti Haluca. Ako naznačuje názov, je to uprostred púšte s pieskom všade naokolo. Je tam voda, a to braktická voda, ktorá je vynikajúca na poľnohospodárstvo. Kibuc Revivim sa založil na týchto pieskoch pred 50 rokmi a má povest' najväčšieho producenta olivového oleja na svete. Je to oblasť, kde sa rozhodlo bývať asi 150 rodín z Guš Katifu. Istá katifská žena povedala: „Ludia si myslia, že sme sa zbláznili ... ale my veríme, že osídlime túto krajinu ... a dúfame, že ju spravíme prítťažlivejšou pre ostatných, aby sa k nám pridali ... život musí pokračovať.” (Jerusalem Post, 31.mája 2006).

- **Modlite sa** za evakuantov z Guš Katif. Niektorí z nich sa ešte musí presťahovať do svojich dočasných domovov a začať výstavbu trvalých. **Modlite sa** aj za právny súd, ktorý sa vedie

v prospech osadníkov, aby sa obišla byrokratická mašinéria a neustále odklady peňažnej kompenzácie.

„A rozosejem si ju po zemi a zľutujem sa nad Lo-Ruchámou (tou, ktorá nebola omilostená) a poviem Lo-Ammimu (ten, čo nie je môj ľud): Ty si môj ľud, a on povie: Môj Boh!“ (Hoz 2:23, Roh. Prekl.).

KTO JE MINA FENTON?

„Dobrorečete tým, ktorí vás prenasledujú, dobrorečte a nezlorečte.“ (Rim 12:14).

Poslanýňa za mesto Jeruzalem Mina Fenton, členka strany Náboženskej národnej strany (NRP), je radikálne proti tomu, aby sa prijali peniaze od organizácie Medzinárodná kresťanská a židovská asociácia, a tvrdí, že chcú prevziať pod kontrolu izraelskú prosperitu a riadenie zákonov. Je presvedčená o tom, že závislosť na dotácii od evanjelikálov je len podvrtná činnosť kresťanov, aby im vnútili svoju náboženskú vieru, a hlavne to, aby ich Cirkev nahradila tú v Izraeli (*Arutz Sheva*, 31. mája 2006). Jej obavy z „teologickej substitúcie“ sú dobre podložené. Napriek každej ignorácii toho, čo hovorí Písmo, a napriek tomu, že sa ortodoxní Židia izolujú od akéhokoľvek dialógu s ostatnými, čo sú mimo ich vlastnej komunity, tieto obavy stále pretrvávajú.

Popri týchto výrokoch je poslanýňa akreditovaná ako prvá mestská poslanýňa, ktorá organizuje petíciu na zastavenie oslavy Pýchy Sveta (Svetová pýchy - pozn. prekl.), ktorá sa koná v Jeruzaleme v auguste (*Arutz Sheva*, 16. júna 2006). Táto udalosť je oslava trvajúca celý týždeň a začína sa prehliadkou homosexuálov z celého sveta, ktorí dúfajú, že spravia z Tel Avivu svetové hlavné mesto homosexuálov. Najvyšší súd sa uzniesol, že zabránenie tejto oslavy by bola diskrimináciou, a preto mestská samospráva musí platiť všetky výdavky tak, ako to robí v prípade iných akcií skupín, čo chcú mať v meste pokojnú demonštráciu.

- **Modlite sa** za to, aby Boh použil všetky možné dostupné prostriedky na to, aby sa zabránilo tejto udalosti. Ak Boh zvráti túto akciu a použije si na to naše príhovorné modlitby a Minu Fenton, neustále sa verne modlite za Jeho pomazanie v tejto kritickej záležitosti.

„Nedaj sa premáhať zlému, ale premáhaj dobrým zlé“ (Rim 12:21).

VEDELI STE, ŽE ...

... polícia, čo monitoruje internetové chatové miestnosti zachránila životy 12 ľudí, ktorí sa tu rozprávali o svojej samovražde? (*Jerusalem Post*, 18. júna 2006)

... podľa vicepremiéra Šimona Pereca je Izrael a Palestína bližšie k mieru ako za posledných 50 rokov? Perek povedal: „Namiesto riešenia otázky politických hraníc, by sme možno mali vybudovať vzťahy na ekonomickom základe. Možno dospejeme k ekonomickému mieru pred tým, než dôjde k mieru politickému. Ten snáď príde neskôr. (*Jerusalem Post*, 17. júna 2006). Pán Perek by prípadne mohol pracovať na mierovom riešení, čo sa týka rakiet Kasam, čo neustále padajú na hlavy obyvateľov mesta Sderot a tiež vo veci palestínskych ostreľovačov, čo si vybrali za terč

Izrealitov. Takisto by nám mohol vysvetliť svoju verziu prekladu nasledujúceho výroku Hamasu : „Sme mravne zviazaní k tomu, aby sme zničili Izrael.“

- **Modlite sa** za bezpečnostné jednotky brániace Izrael, a to od jeho hraníc až po mestské ulice. Bojujú proti nepriateľom Božieho kráľovstva – proti antikristovi – a oni to vedia. **Modlite sa** za izraelských vodcov vo vláde, aby sa zobudili skôr, než bude neskoro.

„Pripadne na nich strach a ľak, pre veľkosť tvojho ramena budú mlčať ako kameň, dokiaľ neprejde tvoj ľud, ó Hospodine, dokiaľ neprejde tvoj ľud, ktorý si si dobyl. Dovedieš ich a zasadiš ich na vrchu svojho dedičstva, na pevnom mieste, ktoré si si pripravil na to, aby si tam býval, ó Hospodine! V svätyni, ó, Pane, ktorú postavia tvoje ruky. Hospodin bude kraľovať na veky vekov.“ (2M 15:16-18).

Z Jeruzalema,
Carolyn Jacobson

IZRAEL A LÁSKA K PRAVDĚ

Pohled do minulosti a na naše kořeny je velice důležitý pro náš křesťanský život. Současně otázka Izraele není jenom otázkou kořenů, ale zasahuje i do současnosti a do budoucnosti. Žijeme v době, která je vážná, o tom není potřeba pochybovat. Je řada takových znamení a každý, kdo má oči otevřené, vidí, že svět se skutečně velmi rychle a stále rychleji blíží do bodu, kdy se naplní poslední věci, které jsou v Písmu předpovězeny.

Ve druhém listu Tesalonickým je verš, který mě před časem hodně oslovil. Ve druhé kapitole je řeč o tom zlém, který přijde a co bude dělat. Všemohžnou nepravostí bude svádět ty, kdo jdou k záhubě, neboť nepřijali lásku k pravdě, která by je zachránila. Proto je Bůh vydává do moci klamu, aby uvěřili lži. Tak budou odsouzeni všichni, kdo neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti. Myslím, že všude kolem sebe vidíme, jak tento klam působí. Klád jsem si otázku, co vlastně pomůže lidem, aby nepropadli odsouzení. Tady je zajímavá formulace: Nepřijali lásku k pravdě. Láska k pravdě je určitý postoj srdce, který člověku umožňuje, aby šel tím správným směrem. Člověk, který má lásku k pravdě, přestože ještě nepřijal evangelium, je ve stavu, kdy k němu Bůh může mluvit. Láska k pravdě – nikdo do srdce druhého nevidíme, ale podle tohoto místa je klíčovým z předpokladů k tomu, aby k člověku mohl Boží hlas proniknout.

Proč o tom mluvím? Jsem přesvědčen, že to, co se děje kolem Izraele, vyžaduje lásku k pravdě. Pokud člověk opravdu chce porozumět tomu, co se tam děje, musí mít lásku k pravdě, jinak snadno uvěří různým lžím. Existuje málo událostí ve světě, které by byly tak omotaný lží a klamem, jako je dění v Izraeli. Myslím, že jediným druhým subjektem, který je tak vystaven pomlouvám a lžím, je církev. Není to náhodné. Jsou to dvě záležitosti, na kterých nepříteli výjimečně záleží, aby pravda zůstala skrytá. Ale ten, kdo má lásku k pravdě, je schopen to prohlédnout a tím, že uzná pravdu, dělá ve svém srdci prostor pro to, aby mu mohlo zasvítit světlo evangelia. Proto zajímat se o Izrael není pouze akademická záležitost, ale je to podle mé zkušenosti nedílná součást boje o duše, boje o vítězství evangelia.

Ten hlavní důvod, proč se my, křesťané, zajímáme o židovský národ a o Izrael, je napsán v Bibli. V listu Římanům jsou základní teze teologické křesťanské věrouky: spasení z milosti, záchrana jednotlivce, důležité výroky o společenství. Je to jedno z míst, která se aplikují ve sborech, kde chceme vidět zdravý růst společenství. Mezi těmito dvěma částmi jsou kapitoly 9 až 11, které se výlučně týkají našeho vztahu k Izraeli. Proč je tomu tak? Je to nějaká náhodná vsuvka? Je to nějaká Pavlova libůstka, že si jako Žid nemůže pomoci a věnuje se tomu národu? Jsem přesvědčen, že celý list Římanům má velice vyváženou kompozici a že tato část našeho vztahu k Izraeli patří mezi základy naší teologie právě tak, jako otázka spasení z milosti.

Proč je to tak důležité? V listu Římanům v 9. – 11. kapitole nás Pavel seznamuje s tím, odkud jsme vyšli, kde jsou naše kořeny. Používá obrazu olivy a mluví o tom, že jsme naroubováni na kmen ušlechtilé olivy. Ten kmen představuje všechno to, co Bůh dělal v dějinách spásy od Abrahama. Povolání zvláštního národa, který má mít zvláštní účel. Jeho vývoj, narození zaslíbeného syna Izáka, Jákob a jeho proměna, ustanovení národa, jeho vysvobození z otroctví, zázraky a znamení, uvedení do zaslíbené země, doba království, doba slávy, doba úpadku, proroci, to všechno je vtom-

to stromu. Mojžíš, David, Šalomoun, Ezdráš, Nehemjáš. Pán Ježíš Kristus se narodil jako Žid.

Téměř všichni autoři Nového zákona byli Židé, kteří vycházeli z tohoto prostředí. To je živná půda, ze které se vychází. Bez znalosti tohoto prostředí neznáme dost dobře ani sami sebe, ani svou víru. Tento fakt se také projevil v průběhu církevních dějin, protože církev z různých důvodů zcela zavrhla židovství a de facto se sama odřízla od svých kořenů, úplně ztratila povědomí o staletích svého vývoje. Starý zákon si zredukovala tak, že jej četla pouze alegoricky, a tím pádem se připravila o řadu věcí, o kterých apoštol Pavel píše, že jsou dány Židům, že jim byly svěřeny. Církev ztratila spoustu informací o tom, jak vykládat Boží slovo tím, že se oddělila od židovství, zasela do sebe semínko rozdělení, které se dále znovu rozmnožovalo. Vzorec, podle kterého se církev dělila a dělí leckde dodnes, je poprvé vidět tehdy, když církev odmítla Izrael.

Do církve se dostaly takové věci jako protizidovské předsudky. Církev ve středověku v tomto svém nelibém stavu byla zdrojem pronásledování a teologie, která se stala základem pro pronásledování Židů po celá staletí. Dokonce i Hitler se mohl odvolávat na různé církevní výroky, když ustanovoval protizidovská nařízení a tvrdil, že vlastně jenom dokončuje práci, kterou církev začala. To všechno jsou důsledky toho, že církev se od svých kořenů odřízla, a proto je důležité, abychom tyto kapitoly četli zvláště pozorně. Není to jediné místo, kde se o vztahu k Židům mluví. V listu Efezským je napsáno: *Pamatujte proto vy, kteří jste svým původem pohané a kterým ti, kdo jsou obřezáni na těle a lidskou rukou, říkají neobřezanci, že jste v té době opravdu byli bez Krista, odloučení od společenství Izraele, bez účasti na smlouvách Božího zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě. Ale v Kristu Ježíši jste se nyní vy, kdysi vzdálení, stali blízkými pro Kristovu prolitou krev. (Ef 2, 11–13)* Zajímavé je, že Pavel píše, abychom na to pamatovali.

Židovský výklad pracuje se slovem pamatuj a Židé, když čtou svou hebrejskou Bibli, vědí, že když je někde napsáno pamatuj, je to takový signál, vykřičník, který upozorňuje na to, že přichází nějaká zásadní podstatná informace, podstatná pro duchovní život. Ve Starém zákoně je slovo pamatuj napsáno např. v Ex 13,3: *Pamatujte na tento den, kdy jste vyšli z Egypta.* To je základ, který definuje existenci židovského národa: odchod z Egypta, vysvobození z otroctví skrze krev Beránka. A to se každý rok slaví o Velikonocích, o Pesachu. A jestliže na to mají pamatovat, mají se k tomu stále vracet. Žid má stále znovu sám sebe považovat za toho, který vyšel z Egypta, který byl vysvobozen mocným Božím zázrakem. I my si to můžeme velmi dobře vztáhnout na sebe, protože čím je pro Izrael vysvobození z Egypta, tím je pro nás záchrana skrze Beránka Božího, Pána Ježíše Krista, který nás vysvobodil z moci hříchu a přenesl do svého království. Stejně tak i my bychom neměli zapomínat na to, odkud jsme vyšli.

Dále je slovo pamatuj třeba v Desateru: *Pamatuj na den sobotní, na den sváteční, abys ho světil.* Šabat je pro Židy jedním z úhelných ustanovení, které pomohlo po staletí udržet židovství tak, aby se nerozplynulo mezi ostatními národy. Někdy se říká, že ani nejde o to, že Židé drží šabat, jako že ten šabat udržel je. Když se podíváme do NZ, tak kromě místa, o kterém mluvíme, je v 2Tm 2,8 rada, kterou píše apoštol Pavel svému synu ve víře Timoteovi: *Pamatuj na Ježíše Krista vzkříšeného z mrtvých.* To je evangelium ve své podstatě. Jestliže máme pamatovat na to, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých a že jsme kdysi byli odloučení od společenství Izraele bez účasti na smlouvách zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě, avšak nyní jsme připojeni a naroubováni na tento kmen, je to další důkaz, že to patří mezi základní pravdy, které by měly být v křesťanském světě a v našem

životě známé a praktikované. Důkaz o tom, že církev by měla mít povědomí o svých kořenech.

Teď to musím trochu zkomplikovat, není všechno tak jednoduché. V 11. kapitole Římanům apoštol Pavel doprovází výrok o olivě další informací, že ty přirozené větve byly vylomeny. My jsme teď ve zvláštní situaci. Jsme naroubováni do kmene, kam vlastně nepatříme, kam jsme byli z milosti a proti přírodě zasazeni. Byli jsme přesazeni z našeho vlastního českého, polského, slovenského, amerického prostředí a byli jsme naroubováni na hebrejský strom a jeho původní vlastní větve byly ve své velké většině vylomeny, takže s nimi nemáme obecnství v Kristu. Přestože, jak čteme, ještě přijde čas, kdy budou znovu naroubovány. Tento fakt je velmi těžké pochopit, protože jak se máme dívat na Židy podle těla v současné době? Jako na ty, kteří jsou vylomeni? Apoštol Pavel o nich píše docela jasně, v NZ jsou ještě daleko ostřejší výroky, např. v 1Te 2,15–16 píše o Židech: *Ti zabili i Pána Ježíše a proroky a také nás pronásledovali; nelíbí se Bohu a jsou v nepřátelství se všemi lidmi, když nám brání kázat pohanům cestu spásy.* To je výrok související s potížemi, které apoštol Pavel a církev měla s Židy, kteří nepřijali Ježíše. Tento výrok a jemu podobné, když se vytrhly z kontextu, byly základem pro tvrzení, že všichni Židé jsou Bohu odporní, Bůh je nenávidí a i my je máme nenávidět. Ten poslední výrok už nikde v Písmu není, to si lidé, kteří ztratili své vlastní kořeny, začali myslet.

Z toho je vidět, že náš vztah k Židům není tak růžový, jak by se zdálo. Jsou to naši blízcí, my jsme byli naroubováni do jejich prostředí. Ale s nimi samotnými si v něčem zásadním nerozumíme. Jak to s Židy bude, kdo je vlastně dnes Božím lidem? To je otázka, kterou církev kdysi vyřešila tzv. teologií náhrady, když řekla: My jsme byli vyvoleni místo nich. To je ovšem v rozporu s jinými místy v Písmu, protože apoštol Pavel říká, že Boží dary jsou neodvolatelné a že oni zůstávají vyvoleni kvůli svým otcům, že jsou vyvoleni a zároveň jsou odsunutí na vedlejší kolej, mají srdce uzavřené pro evangelium. Není to snadné pochopit, ani já vám neřeknu nějaký jednoduchý recept, jak na to. Mohu vás pouze odkázat na skutečnost, kterou Pavel konstatuje, že to je tajemství: *Abyste nespolehali na svou vlastní moudrost, chtěl bych, bratři, abyste věděli o tomto tajemství: Část Izraele propadla zatvrzení, avšak jen do té doby, pokud nevejde plný počet pohanů. Pak bude spasen všechen Izrael...*(Ř 11,25)

Máme jasné zaslíbení, že současný stav Izraele není ještě konečný. Víme, že to dobře dopadne, ale nevíme přesně, jak to bude probíhat. Máme tuto informaci proto, abychom si o sobě moc nemysleli, abychom nespolehali na vlastní moudrost a abychom o tomto tajemství věděli. Nezbyvá nám, než to vzít vážně a sklonit se v pokoře před tímto faktem. K pokornému Bůh mluví, jak známo, takže to je nejlepší cesta, jak být připraven na to, aby nám Bůh své tajemství mohl odhalovat.

V církvi existují různé skupinky, které si vzaly Izrael za své hlavní téma, a někdy působí v určitém odbojném vztahu vůči vedení sboru, považují se za lepší a chytřejší než pastor a myslí si, že není na světě nic důležitějšího, než to jejich téma Izrael. Někdy mají sklon k romantizaci. Všechno, co je židovské, je náhle zvláště atraktivní a mají sklony všechny ostatní věci vidět jako méně podstatné. To je určitá choroba, která se občas vyskytuje, a jedním z úkolů naší organizace je říct naprosto jasně, že Izrael není nejdůležitější věcí. Izrael je jedna z důležitých věcí. Když si vezmete list Římanům, tam máte zásadní kameny, na kterých máme stát, a naším poselstvím je, že tento kámen by tam neměl chybět. Ale vůbec se tím nepopírá, že je důležité evangelizovat, že je důležité budovat sbor, jak je důležité budovat osobní růst každého jednotlivce. To všechno jsou základní věci, které

potřebujeme, abychom vstoupili do plné rady Boží, abychom četli celý Nový zákon, celý Starý zákon, celé Boží slovo a nevybírali si jenom verše, které se nám hodí. My víme, že je to tajemství, před kterým musíme jenom pokorně stát. V každém případě je pravda, že není jiného jména pod nebem, ve kterém by kdokoli byl spasen, předně Žid a potom Řek, než jméno Pána Ježíše Krista.

Jiná věc je, jakým způsobem můžeme zvěstovat Židům evangelium. Protože Židé jsou jediný národ na světě, který, když je jim zvěstováno evangelium, nepotřebuje slyšet: „Odvratte se od svých marných národních model a opusťte své bohy a obraťte se k tomuto Bohu“, protože ten Bůh, ke kterému se musí obrátit, je jejich vlastní. A jak uvěří bez kazatele? *Jak jsou krásné nohy těch, kteří zvěstují pokoj, těch, kteří zvěstují dobré věci (Ř 10, 15)*. To je citát z Izajáše. Když se podíváte na citát celý, zjistíte, že ten, který má krásné nohy, říká Sijónu: *Tvůj Bůh kraluje (Iz 52, 7)*. Ve vztahu k Židům je součástí evangelia informace: „Tvůj Bůh kraluje.“ Je to velká sláva a je to něco, co začíná být vidět, když křesťané z celého světa přicházejí do Izraele a říkají: „Váš Bůh kraluje.“ Nebojte se, On se o vás postará, netřeste se, On je ten, který vás slyšel vždycky v dějinách a uslyší vás i dnes.

Udělám malou odbočku. V současné době je Izrael ve stavu, kdy je téměř neustále předmětem kritiky celého světa. OSN každou chvíli schvaluje nějakou rezoluci, neustále je někdo kritizuje, ať dělají co dělají, vždycky je vinen Izrael. Zvykli si na to, že jsou ve světě sami. Velká část toho národa by ráda byla jako všechny ostatní národy, ale stále se jim to nějak nedaří a ani se jim to nepodaří, protože Bůh má jiný plán. To je velký zápas a velká úzkost. Velká beznaděj dopadá na většinu obyvatelstva z toho, že jim nikdo nerozumí a že se nikdy nezavděčí, ať udělají cokoli. Mysleli si, že když už nebudou rozptýleni mezi národy a nebudou pogromy, které trpěli tak dlouho, že konečně jim dají pokoj, ale právě naopak. Stát, kam se přestěhovali a který obnovili, se stává ohniskem konfliktů na celém světě. Stále více se stává tím těžkým balvanem a kamenem úrazu.

Teď si představte, že v dobách, kdy tam přestali jezdit turisté, najednou vyniklo, že existují křesťané, kteří tam jezdí každý rok, a skoro nikdo jiný už tam nejezdí. Takže dnes v Izraeli kromě Židů potkáte jako turisty pravděpodobně pouze obrácené křesťany z celého světa. Tento proces vrcholí každý rok v době svátku stánků, kdy tam zrovna naše organizace pořádá velkou křesťanskou konferenci, a ta se stala největším turistickým podnikem v Izraeli za celý rok. Letos tam bylo přes sedm tisíc křesťanů asi z šedesáti zemí světa. To je taková událost, že si toho všimají i média. Dnes to je v televizi, v novinách, novináři se perou o rozhovory. Je to téma, o kterém dnes všichni v Izraeli vědí.

Když jsme odlétali zpátky, i na letišti jsme měli přednostní odbavení, protože všichni věděli, co to je ten křesťanský svátek stánků. Dobře se chovali i zaměstnanci, kteří samozřejmě mají jinak velice přísné bezpečnostní kontroly. Se zřetelnou snahou nám situaci usnadnili. Celá země už dnes ví, že jsou křesťané, kteří je přijíždějí podpořit a říct: My vás máme rádi, my jsme s vámi. Vrcholí to jeden den svátku, kdy je v Jeruzalémě pochod městem, který organizuje jeruzalémská radnice. Trošku to připomíná prvomájové průvody u nás. V posledních letech více než polovinu tohoto průvodu tvoří křesťané, kteří přicházejí s vlajkami svých zemí a s různými transparenty, a právě to je to hlavní poselství: Váš Bůh kraluje. Jedním z nejdojmavějších zážitků je, když jdete ulicemi Jeruzaléma, které jsou lemované místními obyvateli, kteří vám tleskají a mávají a mnozí mají slzy v očích. Mnozí se dívají nevěřícně, protože to prostě nedovedou ani pochopit. Rok od roku se situace opakuje a rok od roku přijíždí víc křesťanů. To je myslím velmi praktická ilustrace toho, jak můžeme začít přivádět

Židy k závisti, o čem apoštol mluví a po čem volá už velmi dlouho a co církev tím, že se stala nepřítelem Židů, po dlouhou dobu nemohla dělat. Samozřejmě evangelium zahrnuje celou zvěst o Ježíši. Jenže Židé, když slyší slovo Ježíš, si představí svého hlavního nepřítele, v jehož jménu byli po staletí mordováni. Není snadné s touto zvěstí přijít jen tak. Je potřeba nejdřív vytvořit práci, která zboří zdi, které nám Hospodin nepřikázal stavět. Přicházíme s výrokem „Váš Bůh kraluje!“ a to je první krok na cestě k šíření evangelia tomuto národu.

Stát Izrael je skutečně teologicky nový fenomén. Církev jako taková dodnes ještě tuto okolnost nevnímala. Vatikán vydal před třiceti lety zásadní prohlášení, kterým se zřekl své protizidovské teologie a skutečně v tomto smyslu provedl velký obrat. V evangelikálních církvích to nebylo nikdy tak vážné a byly mnohé, které vlastně nikdy této teologii nepropadly. Zejména v kruzích letničních a evangelikálních existuje už velmi dlouhá tradice křesťanského sionismu, pozitivního vztahu k židovskému národu. Ale není tomu tak v celé církvi.

Jinak je tomu vůči státu Izrael. Mnohé církve z různých církevněpolitických důvodů mají velké otázky, velké problémy uznat stát Izrael jako něco, co souvisí s Božím dílem. Když Teodor Herzl usiloval o založení židovského státu před sto lety a sháněl podporu, byl také u tehdejšího papeže a ten mu prostě řekl, že je mu to úplně jedno, že ho nemůže podpořit, protože taková snaha nemá žádný teologický význam. To byl výrok poplatný teologii náhrady, že Židé jednou provždy skončili a už nikdy s nimi Bůh nebude jednat. Zavrhl je a tečka, teď jsme tady my. To si už dnes nikdo netroufne říct. Ale připustit jaksi na plná ústa, že stát Izrael je moderním politickým vyjádřením stejného národa, o kterém čteme tady, stejného národa, který vzešel z Abrahama, který obsadil zaslíbenou zemi, který měl své království, Davida a Šalomouna, který měl první exil v Babylonu, který se vrátil za Ezdráše a Nehemjáše, který žil v té zemi až do vyhnání roku 132, který dva tisíce let strávil v diaspoře po celém světě, který se tam dnes znovu vrací, tak toto teologické uznání ještě není zdaleka tak jisté. Jestliže říkáme, že Izrael neztratil své místo jako vyvolený národ v Božím plánu, jestliže se nám otevírají oči pro to, abychom viděli, že Starý zákon má prorocká místa, která ještě nebyla naplněna, místa, která se naplňují před našima očima, pak nezbyvá než dodat, že to, co se děje před našima očima, je součástí Božího plánu.

Židé se dva tisíce let modlili za to, aby se jednou vrátili. Dnes se děje to, co píše např. prorok Izajáš: *Tvé potomstvo přivedu od východu, shromáždím tě od západu. Severu poručím: „Vydej!“ a jihu: „Nezadržuj!“ Přiveď mé syny zdaleka a mé dcery od končin země (Iz 43,5–6).* Prorok Jeremjáš mluví o tom, že přijde den, kdy už se nebude mluvit o Hospodinu, který vyvedl Izrael z Egypta, ale bude se mluvit o Hospodinu, který přivedl syny Izraele ze země severní. Dnes v Izraeli existuje asi milion lidí, kteří v průběhu posledních patnácti let přišli ze země bývalého Sovětského svazu, tedy ze země severní. Zcela změnil strukturu izraelské společnosti, založili politické strany, mají ministry ve vládě, kteří jsou významnou silou. Dnes se v Izraeli víc mluví o tom, že tito lidé přišli domů ze země severní, než o tom, že Hospodin vyvedl Izrael ze země egyptské. Tato událost není jenom nějaká politická náhoda, ale Bůh to předzvěděl ve svém Slovu. Abrahám byl povolán, aby skrze něj byly požehnány všechny národy země. V Pánu Ježíši Kristu se to stalo. On je ten, který byl povolán jako světlo národům. Ale to ještě neznamená, že izraelský národ jako takový je vymazán z dějin. Je potřeba zdůraznit, že jestliže hovoříme o tom, že podporujeme Izrael, tak to neděláme z romantických důvodů. To jsou lidé jako všude jinde, kteří mají své problémy, své hříchy, své nedostatky, ale rozeznáváme to, co dělá Bůh.

To, co se děje s Izraelem, je především znamením Boží věrnosti. On dal své zaslíbení a On ho plní. A jestliže Bůh je věrný Izraeli, pak je věrný také nám. Je to stejný Bůh, který se nemění. Jestliže vidíme, že je věrný vůči svému lidu, kterému dal smlouvu, kterému dal zaslíbení, pak si můžeme být jisti, že bude věrný také nám.

Řekni proto izraelskému domu: Toto praví Panovník Hospodin: Nečiním to kvůli vám, izraelský dome, nýbrž kvůli svému svatému jménu, které jste znesvěcovali mezi pronárody, kamkoli jste přišli. Opět posvětim své veliké jméno, znesvěcené mezi pronárody, jméno, které jste vy uprostřed nich znesvětili. I poznají pronárody, že já jsem Hospodin, je výrok Panovníka Hospodina, až na vás ukáží před jejich očima svou svatost. Vezmu vás z pronárodů, shromáždím vás ze všech zemí a přivedu vás do vaší země. Pokropím vás čistou vodou a budete očištěni; očištím vás ode všech vašich nečistot a ode všech vašich hnusných model. A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řady a jednat podle nich. Pak budete sídlit v zemi, kterou jsem dal vašim otcům, budete mým lidem a já vám budu Bohem (Ez 36,22–28). To je zásadní věc, Bůh to činí kvůli sobě. Bůh rozhodl, že přijde den, kdy znovu obrátí svou tvář ke svému národu, aby jim dal nové srdce a nového ducha. Shromáždění Izraele do jeho země není konečný cíl, je to jeden z cílů, které vedou k tomu konečnému: spasení celého Izraele. Jak píše i apoštol Pavel a jak o tom mluví Ezechiel v pozdějším vidění suchých kostí, nejprve přichází to fyzické, potom duchovní. A také je důležité, že to dělá Bůh před očima všech národů, aby ukázal, že On je Bůh.

Izrael je dnes v politické rovině kamenem úrazu, protože mnohé národy, které zuří proti Izraeli, se ve skutečnosti stavějí proti Bohu. Izrael je opět Slovo učiněné tělem, je to Boží plán zhmotněný na konkrétním území v konkrétním národu, v konkrétních lidech. Je dán všem národům, aby viděli, že Bůh je živý. To je podle mého názoru i důvod, proč různí diktátoři včetně Hitlera se snažili Židy vyhubit. Existence Židů je trnem v oku každému, kdo se vzpírá proti Bohu. A diktátoři jako byl Haman, Stalin nebo Hitler jsou velice výrazným příkladem vzpoury proti Bohu. Dokud Žid bude Židem, dokud se Mordechaj nepokloní před totálním vládcem, tak ho bude tak provokovat, že se ho bude snažit vyhladit. To je důvod, který se znovu a znovu opakuje. A to že národy dnes soptí proti Izraeli, to, že se objevuje tak neuvěřitelné množství nespravedlivých obvinění, falešných informací, pomluv a dezinformací v médiích a v náladách lidí, to všechno svědčí o tom, že Bůh tady cosi dělá. Bůh schválně tady nechává kámen úrazu, protože chce celému světu ukázat, že On je Bůh. A každý, kdo se v srdci pozvedá proti Bohu, nakonec se o tento kámen úrazu zraní.

To je zároveň to místo, o kterém jsem mluvil na začátku, jestliže má člověk v sobě lásku k pravdě, najednou je schopen říct, tak dost, s tímto já nebudu spolupracovat. Setkal jsem se s mnoha lidmi, kteří právě na otázce Izraele našli vstupní bod, ve kterém bylo možné s nimi začít mluvit o evangeliu. Protože uznali, že tady něco není v pořádku, odmítli přitakat lži. Bylo v nich dostatek lásky k pravdě, k tomu, aby se vzepřeli lži. Tito lidé jsou potom otevření mluvit o dalších Božích věcech.

Situace, která je dnes ve světě, je vážnější, než si možná myslíme. Dnes jsou útoky proti Židům na podobné úrovni intenzity jako byly ve 30. letech.

Arabský svět, svět islámu, je kapitola sama pro sebe. Jistě vám neunikl nedávný veřejný výrok nového iránského prezidenta, který řekl, že Izrael musí být vymazán z mapy, což je nutno číst v souvislosti s tím, že Írán se ze všech sil snaží vyrobit atomovou bombu. Už i jeho předchůdci říkali, že první střela, která bude hotová, zamíří na Izrael. To je prostě deklarovaný cíl.

V arabském světě běží pořady, které inscenují staré pověry jako je rituální vražda. Viděl jsem na vlastní oči ukázky z takového populárního seriálu, který běží v arabské televizi v těchto dnech. Je tam třeba scéna, jak Židé chytili malého křesťanského chlapce, zabili ho a jeho krev používali do macesu. V arabské hitparádě před dvěma lety jeden arabský zpěvák vyhrál první místo díky písni „Nenávidím Izrael“. Lidé, kteří nikdy Židy neviděli, vědí, že je mají nenávidět. Ale to není jenom arabský svět. Např. přes padesát procent Němců považuje izraelskou armádu za srovnatelnou s nacisty. Země, která podle obyvatel většiny zemí EU nejvíc ohrožuje světový mír, je Izrael. Hlavní cena za politickou karikaturu před dvěma lety v Británii byla dána časopisu Guardian, který otiskl karikaturu, na které premiér Šaron pojíždá palestinské nemluvně. To je zase další ze starých středověkých stereotypů. Nemáte představu, jak rychle roste a jak hluboká je nenávist, která se vynořuje. Židé se už i v Západní Evropě bojí chodit po ulici s jarmulkou na hlavě. Naše země začíná být opět jako jeden z ostrůvků, kde se něco takového neděje, ale v mnoha zemích musí být židovské objekty včetně třeba školky pro děti chráněny za betonovou zdí s ozbrojenou stráží. To je také jedno ze znamení této doby a věřím tomu, že nás to má vyburcovat.

Konečně, existence mesiánských Židů je podle mne první vlaštovkou oznamující, že Bůh má v úmyslu dát Izraeli probuzení, duchovní obnovu. Po dvou tisících letech, kdy v církvi, pokud vůbec nějakí Židé byli, pak byli součástí velkých církví s pohanskou většinou. Za posledních třicet let vznikaly ve světě i v Izraeli sbory, kde jsou opět Židé, kteří mají svoje hebrejské bohoslužby. V Izraeli je několik tisíc věřících, desítky sborů, a to je podle mě předvoj toho, co přijde. Úžasné je to, že kromě Židů se v těchto sborech setkáváte také s Araby. V Haifě je jedno společenství na Karmelu, které vede pastor David Davis, učedník Davida Wilkersona. Už asi patnáct let slouží narkomanům v Izraeli, je to práce typu Teen Challenge. Když tam přijel sloužit, první dva potřební mladí lidé, které tam potkal, byli jeden Žid a jeden Arab. A to od samého počátku nastavilo jeho službu. Dnešní výsledek je takový, že na Karmelu je nádherné společenství asi 400 lidí, mají hebrejské shromáždění, mají arabské shromáždění, navštěvují se, jeden pastor je Žid, jeden pastor je Arab, chvály se zpívají hebrejsky a arabsky, rusky a anglicky. Je to něco tak nádherného, taková čistota, taková síla. To společenství vzniklo z práce s narkomany. Každý týden přicházejí k Pánu noví lidé, Židé i Arabové. Když se Izrael stáhl z Jižního Libanonu, stovky křesťanů uprchly do Izraele, aby si zachránily život. Získali tam nový domov, žijí tam a mají tam krásné sbory a s těmito Libanonci mají úžasné vztahy. Když jsem tam byl minulý týden na shromáždění, bylo cítit, že to je sbor, který vibruje životem.

Nesmíme zapomínat na Araby. Jsou součástí Božího plánu, Bůh je také miluje. Nepochybně nepříjde konec, dokud nenastane velké probuzení mezi Araby. Každý, kdo v islámských zemích pracuje, vám řekne, že islám je koncentrovaná temnota, intenzivně démonická mocnost, která působí vražedně proti Židům a proti křesťanům. Málo se ví o tom, že na místech, která Izrael předal Palestincům do správy, kde zavládl teroristický režim, ubývá křesťanů, kteří jsou vydáni naprosto na milost a nemilost islámským vládcům. Když se Palestinec muslim stal křesťanem, tak mu hrozilo určité nebezpečí od okolních rodin, protože tam funguje myšlenka krevní msty a vraždy na očistění pověs-

ti. Ale tam, kde vládne Izrael, je určitý řád, a izraelské orgány těmto lidem poskytují základní ochranu. V okamžiku, kdy se zmocnil vlády Arafát, lidé, kteří uvěřili, byli odvezeni na policejní stanici a palestinská policie je mučila. V mnoha případech to ti lidé nepřežili. Je to strašlivá situace a hanbou celého světa je, že se nikdo za ty křesťany nepostaví. Jedině Izrael je ochoten je chránit, což je jeden z paradoxů, o kterých se málo ví.

Říkám to proto, že pro arabské obyvatelstvo je v Písmu veliká naděje. U proroka Zachariáše čteme o tom, že Bůh jim vyvrve krvavé sousto z úst, což je něco, co dobře popisuje situaci krvavého terorismu, který sužuje obyvatelstvo.

Islám se snaží získávat mladou generaci. Za deset let, kdy Palestinci vládnou sami sobě, se výrazně změnila situace, protože děti jsou vychovávány ve školách k radikálnímu islámskému fanatismu. Počítají s tím, že všechny Židy musí vyhladit a zahnat do moře. Počítají s tím, že největší ctí pro člověka je stát se sebevražděným mučedníkem. Děti si vyměňují obrázky vrahů, tak jako si u nás vyměňují obrázky hokejistů. Rodiče jsou nešťastní, protože i v rodinách, kde není žádný důvod tímto způsobem postupovat, vidí, že jejich vlastní děti se radikalizují, a oni nevědí, kdy se někdo z nich vyhodí do povětří.

Situace je strašlivá, ale současně se Pán Ježíš dává poznat ve snech a viděních. Je spousta Arabů, kteří uvěřili nadpřirozeným způsobem, kdy k nim evangelium nemohlo dojít, ale oni sami se setkali s Ježíšem, který je totálně proměnil. Viděl jsem takové Araby, kteří skutečně jsou ochotni dát všechno, kteří vědí, že uvěřit znamená pro ně akutní nebezpečí života. Ale oni skutečně Pána Ježíše považují za daleko cennější než vlastní život. Tam je situace, kdy život a smrt jsou velmi blízko sebe, ale současně Bůh jedná.

Všechno, co se tam děje, je potřeba vidět v souvislosti s Božím konečným plánem. Můžeme si být jisti, že Božím cílem je, aby celý Izrael byl spasen. Víme, že to souvisí s poslední fází dějin.

ODPOVĚDI NA OTÁZKY

JAKÁ JE SITUACE NA PŘEDANÝCH ÚZEMÍCH?

Na územích v pásmu Gazy a severním Samaří, které Izrael předal Palestincům, je strašná. Odsun sám o sobě byl kontroverzní. Jediné, co tam nechal stát, byly synagogy, protože se rozhodli, že je Židé sami nebudou bourat, takže byly označeny i arabsky jako svaté místo. Když poslední izraelský voják opustil území, vrhl tam palestinský dav a první, co udělal, bylo, že všechny synagogy vypálil. Od roku 1938 nehořelo tolik synagog najednou jako teď.

Druhou věcí je, že vrhli do obrovských skleníků – miliony metrů čtverečních – které zásobovaly Izrael potravinami a hodně se exportovalo (květiny, zelenina). Bylo dosaženo dohody, že skleníky zůstanou na místě. Nějaký západní židovský milionář je sám vykoupil s tím, že peníze dá k dispozici Palestincům, aby měli základ pro nějaký svůj průmysl, zaměstnání atd. Ovšem nepodařilo se je uhlídat a palestinský dav je prostě vyplundroval během několika hodin. Každý si úplně nesmyslně urval, co mohl. Jeden si nesl trubku, druhý kus nějakého železa, jiný skleněnou plotnu. To byla první

fáze, naprostá anarchie.

Druhá fáze probíhá teď, kdy se ukázalo naplno, že na palestinských územích prostě vůbec není žádná vláda, natož vláda zákona. Tam to funguje tak, že jednotlivé vesnice mají pod sebou klany a rodinné kmeny. Za Arafata se každý z nich ozbrojil. Proto je v palestinském území asi čtrnáct různých vzájemně mezi sebou soupeřících ozbrojených skupin. Můžete je nazvat gangstery nebo paravojenskými jednotkami. Jsou to normální ozbrojenci, kteří, když jsou teď Izraelci pryč, bojují mezi sebou. Je tam totální stav anarchie. Nedávno byl zastřelen Musa Arafat, bratranec Jásira Arafata, který měl významnou pozici v palestinské vládě. Skupina ozbrojenců obsadila jeho dům, asi dvě hodiny ho ostřelovali, potom vtrhli do domu, vytáhli ho a na ulici popravili. V současné době jde o válku gangů. Tyto gangy si teď rozparcelovaly území v Gaze, už si ho tam naprosto svévolně oplotují. Důsledek je jasný: chudí Palestinci z toho opět nebudou mít nic, a pokud tam bude plynout finanční pomoc, tak půjde přímo do kapes několika gangsterů.

Druhou velmi nebezpečnou věcí je, že se otevřely hranice s Egyptem. Egypt není nadšený, protože pro něj je to také riziko. Snaží se je hlídat, ale určitě je neuhlídá tak dobře jako Izrael. Al-Kaida si už zřídila středisko v Gaze a očekává se, že do Gazy začnou z Egypta proudit silnější zbraně. Zatím mají rakety, katuše, které se odpalují z ramene a dosáhnou několika kilometrů. Je jenom otázkou času, kdy dostanou zbraně s delším doletem. Jejich cílem je samozřejmě ostřelovat izraelská města. Jak bude reagovat izraelská armáda, to je velkou neznámou, ale protože už tam nikde není žádné židovské osídlení a žádná izraelská vojenská posádka, tak se dost obávám toho, že zásah může být daleko nemilosrdnější než dřív. Je to situace, která hrozí skutečně velkou tragédií. Je opět jasně vidět, že Palestincům to vůbec k ničemu nepomohlo.

MÉDIA ODSUZUJÍ AKCE IZRAELSKÉ ARMÁDY, JAKÁ JE SKUTEČNOST?

Nechci nějak schvalovat každou akci izraelské armády nebo obhajovat všechno, co Izrael dělá, ale je potřeba korigovat dojem, který v médiích vzniká. Izrael, pokud na někoho zaútočí, nikdy to nebudou civilisté. Ti nikdy nejsou terčem žádné akce izraelské armády. To je prostě fakt. To, že při tom někdy civilisté zahynou, je smutná skutečnost, ale je potřeba vědět, že nikdy nejsou cílem. Izraelská armáda má velmi přísná pravidla, za jakých se může pohybovat, odrážet útoky atd. Zásahy, které probíhají, jsou vždycky namířeny proti nějakému vysoce postavenému člověku z teroristických skupin, případně proti tzv. tikající bombě – tzn. když mají informaci, že někdo má na sobě bombový pás a je na cestě provést útok. Informace musí být několikrát ověřená, neustále se upřesňuje. Většinou je to tak, že se provede útok řízenou střelou, takže dotýčný je zasažen nejčastěji v autě. Je velmi časté, že při tom zahyne někdo z civilistů. To je proto, že teroristé se zcela záměrně pohybují tam, kde je co nejvíce civilistů. Musíte si uvědomit, že cílem arabských teroristů nikdy není působit ve prospěch svých vlastních lidí. Jejich cílem je způsobit co největší škody Izraeli a neváhají obětovat své vlastní lidi, pokud to bude mít propagandistický účinek. Je běžné, že zneužívají třeba sanitky. To je další situace, která se často vytyká Izraeli, protože na kontrolních stanovištích údajně zneusnadňují pohyb třeba nemocným lidem. Představte si: Osmnáctiletý, dvacetiletý kluk je na stanovišti, má informaci, že se pokusili do sanitky propašovat bombu. Přijede sanitka, je tam velká fronta, vypadá to, že je tam těhotná žena, která každou chvíli bude rodit. Co uděláte? To jsou šílená rozhodnutí a nestalo se jen jednou, že skutečně bomby byly propašovány na těle nemocných nebo těhot-

ných žen. Schválně fungují tak, aby každá reakce vypůsobila co největší škody, které potom mezinárodní společenství odsoudí.

Nedovedu posoudit, jestli to izraelská armáda může dělat lépe nebo hůře, ale jsem si jist, že vynakládá hodně úsilí na to, aby to bylo co nejpřesnější. Skutečností je, a já to vůbec neobhajuji, že řada civilistů zahynula. Teroristické skupiny pohrdají životem i svých vlastních lidí.

JAK SE IZRAEL STAVÍ K RŮZNÝM ROZHODNUTÍM MEZINÁRODNÍCH SOUDŮ?

Neberou ohledy ani na rozhodnutí mezinárodního soudního tribunálu v Haagu, ani na rezoluci valného shromáždění OSN.

Mezinárodní právo je to, na čem se shodnou společenství. Uvádím třeba otázku platnosti Mnichovské dohody. Proč vlastně neplatí dnes Mnichovská dohoda? Protože po válce nastala shoda, že se prohlásí za neplatnou. To je úkon mezinárodního práva. Státy se dohodly. To, jak ustoupily Hitlerovi, byla typická dohoda typu území za mír. Západní vládcí byli oslavováni jako mírotvorci, Československo bylo tím hlavním, kdo dělá problémy, a tím, že podstoupilo Sudety, bylo Hitlerovi dáno území, a tím pádem byl zajištěn mír v Evropě. Ukázalo se, že to tak nefunguje, stejně jako o šedesát let později v Oslu se ukázalo, že to nefunguje. Ale tehdy bylo jasně řečeno, že agresor nemůže být odměněn za svoji agresi, kterou rozpoutal tím, že by mu to území zůstalo, a proto byla dohoda zneplatněna.

Jiný případ je, když se rozhodlo o rozdělení Izraele v roce 1947. Valné shromáždění tehdy hovořilo, že to území bude rozděleno na arabský a izraelský židovský stát. Stát Izrael v roce 1948 vznikl, palestinský stát nikdy nevznikl, protože ho nechtěli. Naopak zahájili útok na Izrael, aby ho získali celý. Na rozdíl od mnichovského případu ale, v tomto případě byl agresor odměněn tím, že po válce byla dohoda považována za nadále platnou. Od té doby všechny další kroky z hlediska mezinárodního práva upírají Izraeli právo ponechat si z toho území, které v obranných válkách získal, takovou část, která by byla nutná třeba pro jeho přežití, pro zachování bezpečnosti. To je podstata toho, proč se těm územím říká okupovaná, lepší je říct, že to je právně sporné území, o kterém dosud nebylo právoplatně rozhodnuto. Tlak mezinárodního společenství je v tomto případě v neprospěch Izraele.

JAKÉ JE SLOŽENÍ OBYVATELSTVA V IZRAELI A JAKÉ JSOU JEJICH POSTOJE K CELKOVÉ SITUACI?

Obyvatel státu Izrael je v současné době přes šest milionů. Z toho je víc než milion Arabů, čili zhruba dvacet procent. To nejsou Palestinci, kteří žijí na sporných územích, tam jsou ještě další miliony. Přímou uvnitř Izraele, třeba v Galilei, v Jeruzalémě žijí Arabové, kteří mají izraelský pas, jsou považováni za izraelské občany, volí do parlamentu. Jediné, co nedělají, že nechodí do armády, protože mají výjimku, aby nemuseli bojovat proti svým bratrům. I když někteří drúzové a beduíni v armádě slouží, ale to jsou určité podskupiny.

Židů je přes pět milionů. Těch úplně ultraortodoxních, které vidíte na obrázcích v černých kaftanech a kloboucích, těch je, soudě podle zastoupení v parlamentu, do pěti procent. To jsou lidé, kteří mají zvláštní status, nejsou moc populární, protože nemusejí pracovat, celý život žijí na určitých sociál-

ních dávkách. Jsou dost chudí, mají spoustu dětí. Tento stav vznikl po válce, když byl založen stát Izrael. Byl decimovaný holokaustem, bylo málo rabinů, málo učenců, kteří by studovali Tóru, tak David ben Gurion, první premiér, rozhodl, aby se podporovala historická židovská vzdělanost, že tito lidé budou mít úlevy. Problém je, že už to trvá šedesát let, takže jejich počet značně vzrostl. Více-méně žijí v ghetu sami pro sebe. Jejich postoj je většinou apolitický. Očekávají Mesiáše, který teprve správný stát založí.

Pak je tam skupina ortodoxních obyvatel, kteří chodí v civilu, poznáte je podle jarmulky na hlavě. Hodně jich je mezi osadníky nebo mezi lidmi, kteří sympatizují s osadnickým hnutím, jsou nacionálně ladění. Tito nábožensky ladění Židé, kteří slouží v armádě, pracují, mají normální povolání, jsou politicky praví. Většina z nich se postavila na stranu osadníků a byla proti odchodu z Gazy, což má několikero argumentaci. Ta jedna je čistě taktická. Říkají, že to je ustupování teroru a že se situace stejně nezlepší. Někteří mají náboženskou motivaci, že to je země, kterou jim dal Hospodin, a oni nemají právo s ní volně nakládat. K tomu je ještě nutno dodat, že právě obsazená území mají největší koncentraci biblicky relevantních míst pro Izrael. Dokonce i taková místa, která jsou v Bibli naprosto jednoznačně spjata s židovským vlastnictvím, kde čteme o transakcích, při kterých Židé to místo koupili, jako je třeba Josefův hrob v Šechemu, chrámová hora v Jeruzalémě. Právě tato místa patří k nejvíce sporným, která svět chce Židům nejvíc upírat s tím, že nemají co dělat v Hebronu, že Jeruzalém nemají mít jako hlavní město. V Šechemu se už toho vzdali, a první, co Palestinci udělali, že to místo okamžitě vypálili. To jsou jenom příklady, ale jsou i další místa: třeba Šilo, velice zajímavé, dnes archeologické naleziště, vlastně první hlavní město Izraele v době od Jozueho; místo, kde sloužil mladý Samuel, když přišel ke knězi Élimu, místo, kde byla 369 let umístěná schrána. V Bibli není nic o Tel Avivu, ale tady jsou doma. To je další argument, proč se toho držet. Jednak strategický, jednak náboženský.

Když se vezme celkem počet lidí, kteří jsou nábožensky nějak nakloněni, tak bych řekl velmi zhruba, že tvoří padesát procent obyvatelstva. Ta druhá polovina je sekulární. Ale hranici je velmi obtížné vést, protože záleží na tom, jak se zeptáte. Když se zeptáte, kdo se postí na Jom kipur, tak to je devadesát procent obyvatel. Když se zeptáte, kolik lidí dodržuje šabat, tak to bude padesát, možná šedesát procent. Svátky slaví skoro každý, to je jako Vánoce u nás, ne každý musí být hluboce nábožensky založený, ale je to součástí tradice. Takže ta hranice je dost pohyblivá. Ale dá se říct, že polovina je sekulár, kteří právě nedodržují šabat a nejedí košér, to jsou dva hlavní znaky. Mezi nimi je extrémní skupinka levicová, která je ochotna udělat cokoliv a jít s ústupky hodně daleko; hlavní racionální zdůvodnění levice je spíš takové, že se nevyplatí vojensky hlídat milion lidí, kde je semeníště terorismu. Radši se stáhneme, nebudeme nasazovat životy našich vojáků a musíme to uhlídat zvenku.

JAK JE TO S NÁBOŽENSKOU SVOBODOU V IZRAELI? PŮSOBÍ V IZRAELI KROMĚ ISLÁMU, KŘESŤANSTVÍ, JUDAISMU JEŠTĚ NĚJAKÁ DALŠÍ, VÝCHODNÍ ČI JINÁ NÁBOŽENSTVÍ?

První odpověď je jednoduchá, náboženská svoboda je absolutní. Je tam skutečně naprostá volnost. Možná jste někdy slyšeli zprávy od různých misionářů a mesiánských sborů, které mluví o tom, že to tam mají těžké. To s tím není v rozporu, ale těžké to mají ne ze strany státu, nýbrž ze strany ortodoxních Židů. To je potřeba rozlišovat. Takovým klasickým obrázkem je, že izraelská policie chrání mesiánské Židy před útoky ortodoxních extrémistů, to se tam běžně stává. Jeden pastor v Arielu

vyprávěl, že když tam přišli, spojila se proti nim ortodoxní komunita a snažila se je vyštvať z města. Dokonce se snažili podepisovat petice proti tomu, aby tam bydleli, ale protože je nepodepsali všichni, tak nemohli nic udělat. Čili zákony platí pro všechny, a kdyby taková občanská iniciativa proti nim uspěla, museli by skutečně odejít. Podobně je tomu s arabskými křesťany, pokud jsou občany Izraele, chrání je izraelské zákony a pokud je muslimové napadají, tak se mohou obrátit o pomoc na Izrael.

U Arabů to je složitější, protože celá arabská komunita je v menšině a jsou případy, kdy mají pocit jakési diskriminace, kdy se k nim policie nechová stejně jako k Židům. To je patrně pravda, ale to už je za hranicí otázky náboženské svobody. Další, na čem se dá svoboda vidět, je přístup k svatým místům. Kdekoli má Izrael suverenitu, tam je absolutní svoboda. Můžete, ať jste Žid, křesťan, nebo muslim, jít kam chcete. Přitom ještě je to tak, že Izrael muslimská místa na chrámové hoře nekontroluje, správu předal muslimským autoritám, a důsledkem toho je, že na chrámovou horu se už tak snadno nedostanete. Za prvé nesmíte mít Bibli, tam vás prohlížíjí, a když vám najdou Bibli, tak vás tam nepustí. Za druhé vás tam pustí jenom v určitou hodinu. Izrael je v tomto smyslu skutečně vzorným ochráncem náboženské svobody, a to i pro náboženství, která jsou úplně cizí. V Haifě je například světové sídlo vyznavačů Bahá'í, kteří vzešli původně z islámu, ale uznávají křesťanství, judaismus i hinduismus, všechno dohromady. Mají tam obrovský chrám se slavnými zahradami. Další věc je, že pro Izraelce je z nějakých důvodů velmi populární východní náboženství. Mnoho jich odjíždí do Indie a mnoho jich praktikuje jógu, buddhismus, hinduismus, je to pro ně zřejmě jakýsi únik. Podobně jako je to populární na Západě, je to populární i tam.

KOLIK JE ŽIDŮ VE SVĚTĚ A JAK SE RYCHLE VRACÍ DO IZRAELE?

V celém světě včetně Izraele je podle odhadu asi 14 nebo 15 milionů. Tzn., že v Izraeli jich je asi třetina. Donedávna jich bylo nejvíc ve Spojených státech. Podle některých údajů jich je teď nejvíc už v Izraeli, podle některých pořád ještě v Americe, záleží, kdo se do toho počítá. V Americe je teď hodně rychlá asimilace, což je takové zvláštní znamení, leckdy to byla předzvěst pronásledování. V současné době je počet přistěhovalců v řádu deseti tisíců ročně. Pořád jich ještě hodně přichází z Východu, z Ruska, ze zemí bývalého Sovětského svazu. Ale také se zvýšil počet z Francie, asi z tisíce na dva tisíce, takže je to sice nárůst o sto procent, ale jsou to spíš pořád jen stovky. Počet přistěhovalců vždycky souvisí s vlnou nějakého pronásledování. Těch, kteří přicházejí dobrovolně a z přesvědčení, je spíš dost málo. To jsou právě třeba ti bohatí Američané. V dobách největšího nárůstu přicházelo až skoro milion lidí za rok. Z Ruska, když se otevřely brány, to byly statisíce, ale teď to je na nižší úrovni. Ještě nutno dodat, že existuje i opačný proud, že jsou Židé, kteří se stěhují ven, pro které je to tam příliš těžké, a usazují se kupodivu v Německu dokonce v Americe, v Kanadě, v Austrálii, v Argentině, v Evropě. Tento proud už je poměrně nezanedbatelný, jsou to tisíce, možná i desetitisíce lidí ročně.

Prevzatý článek z časopisu „Život v Kristu“ (02/2006 - zo súhlasom redakcie.)

Záznam z prezentácie ICEJ bratra Mojmirá Kalluse

Prepísala: Ľudmila Raszková

Názov tohto článku je doplnený a nie je prevzatý z originálu.

TIŠA BE AV (ŽIDOVSKÉ SVIATKY)

Tento deň je najsmutnejší deň židovského roku. Je to deň prísneho pôstu. Spomína sa predovšetkým prvý a druhý Churban - tzn. zničenie jeruzalemského chrámu - Šalamúnovho v roku 586 pred. n.l. a Herodosovho v roku 70 n.l. Článok sa venuje pokynom a pravidlám dodržiavania sviatku.

VEŘEJNÉ PŮSTY

1. Naši Moudří ustanovili, že se máme postit ve dnech, kdy naše předky postihly tragické události a katastrofy. Smyslem těchto postů je roznítit naše srdce a pohnout k lítosti; připomínáme si vlastní špatné skutky i zlé skutky dávných předků, jež byly příčinou všech pohrom. Budeme-li mít ony události na paměti, zlepšíme vlastní chování, jak psáno (Lv 26:40): "Vyznají svou špatnost i špatnost svých otců". Proto jsme povinni zkoumat v ty dny své chování a litovat všeho nepřístupného. Toto je hlavní cíl, nikoli půst sám o sobě; o lidech v Ninive se píše (Jon 3:10):

"I viděl B-h jejich počínání" a naši Rabíni, blahé paměti vysvětlují (Taanit 16a): "Není psáno, že B-h viděl jejich žíněný oděv a jejich půst, ale že viděl jejich počínání- viděl, že se odvrátili od zlého". Půst je pouze přípravou k lítosti. Proto ten, kdo se postí a přitom tráví den pochůzkami a nicotnými věcmi, ulpěl na podružném, ale podstatné mu uniká.

2. Veřejné postní dny jsou tyto: třetí den měsíce tišri, kdy byl zavražděn Gedalja, syn Achikama. Po zničení Chrámu jmenoval král Nebuchadnezar Gedalju místodržitelem země izraelské. Po úkladném zavraždění Gedalji byli všichni židé vyhoštěni, tisíce jich byly zabity a zhasla poslední jiskra naděje (že zůstanou v Erec jisrael).

3. Desátý den měsíce tevet, den, kdy babylonský král Nebuchadnezar oblehl město Jeruzalém, což se stalo počátkem konce města i Chrámu.

4. Sedmáctý tamuz- toho dne se přihodilo pět tragických událostí:

A/ Při sestupu z hory Sinaj rozbil Moše desky, na nichž bylo napsáno Desatero, jak je psáno v Tóře (Ex 32:19).

B/ Byly přerušeny pravidelné denní oběti.

C/ Za obléhání Druhého Chrámu Římané prolomili hradby Jeruzaléma.

Při obléhání Prvního Chrámu Babyloňané prolomili hradby devátého tamuzu, jak je psáno (Jr 52:6-7): "Ve čtvrtém měsíci, devátého dne toho měsíce hlad tvrdě doléhal na město... byly hradby prolomeny". Za obléhání Druhého Chrámu byly hradby prolomeny sedmáctého ho: tento den připomínáme proto, že zničení Druhého Chrámu považujeme za mnohem závažnější katastrofu. Navíc se v jeruzalémském Talmudu uvádí, že i při obléhání Prvního Chrámu byly jeruzalémské hradby pobořeny sedmáctého tamuzu a že chyba v datu byla zaviněna nesnáze té doby.

D/ Bezbožný Apostomos spálil svitek Tóry.

E/ Špatní židé vztyčili modlu ve svatyni Chrámu, což vedlo k zničení Chrámu a k našemu exilu.

5. Devátý av (Tiša be av) je dnem, kdy si připomínáme následující tragické události:

A/ Vrátili se šeplové, jež poslal Moše do Kenaánu, aby prozkoumali zemi, Izraelité se však

domnívali, že došli zlé zprávy a nařikali bezdůvodně. Nato B-h rozhodl, že nikdo z nich nevstoupí do země zaslíbené a stanovil, že devátý av bude dnem nářku i pro budoucí pokolení.

B/ Byl zničen První i Druhý Chrám.

C/ Během Bar Kochbova povstání dobyly římské legie velké město Betar, kde žily desetitisíce židů.

D/ Římský představitel T. Annius Rufus dal zorat místo, kde stával Chrám a tím se naplnilo proroctví (Jr 26:18): "Sion bude zorán jako pole". (O dalším veřejném postním dnu, "Esteřině pústu", viz kpt. 141, b.2.)

Jestliže některý z těchto postů připadne na šabat, přesouvá se na den následující. Pokud připadne desátý tevet na pátek, drží se půst ten den. Když během sedmi dní svatebního veselí nastane některý z uvedených veřejných postů, ženich se musí postit, přestože tyto dny jsou pro něj svátkem. Svátek je však pouze jeho osobní věcí, je tedy podřazen veřejnému smutku a půstu. Kromě toho je psáno (Ž 137:6): "Jestli pro mě nebude Jeruzalém víc než největší potěšení". (Viz Ritba, na konci Taanit.) Tiša be av (devátý av) se liší od zbývajících tří postních dnů. Před těmito dny smíme jíst i během noci až do svítání, pokud jsme v noci nespali. Pokud jsme spali, máme zakázáno jíst i pít, leda bychom si to výslovně vyměnili, než jsme šli spát. (Kdo je běžně zvyklý napít se po probuzení, nemusí si to před spánkem výslovně umiňovat.)

Avšak před Tiša be av se musíme zdržet jídla už od předchozího dne, ještě před západem slunce. V ostatní tři postní dny se smíme mýt, natřít se krémem (olejem), obout si kožené boty a mít pohlavní styk, devátého avu je toto vše zakázáno. Ovšem kdo má silnou vůli a pevné zdraví, měl by se toho zdržovat i v ostatní postní dny, kromě nošení kožené obuvi- to proto, aby se nestal předmětem posměchu. A pokud předvečer některého ze tří ostatních postů je dnem ženiny rituální očisty, musí muž splnit svou manželskou povinnost. Těhotné a kojící ženy jsou od půstu osvobozeny, pokud jim půst působí potíže. Podobně ani nemocný člověk- ani ten, kdo není těžce nemocný- se nemusí postit. Ovšem i když smí jíst, neměl by si dopřávat jídla podle chuti, ale sníst jen tolik, kolik je nezbytně nutné k uchování zdraví. Děti rovněž se nemusí postit, ale jsou-li dost inteligentní, aby pochopily význam truchlení, měly by se cvičit v zachovávání půstu, jíst jen chléb a vodu a připojit se tak k truchlící komunitě. Vypláchnout si ústa (ráno) v den veřejného půstu je zakázáno. Sliny bychom měli pokud možno vyplivnout, jestliže to však není vhodné, smíme je polykat- lze to i v Den smíření, ježto sliny nepolykáme pro potěšení.

V den veřejného půstu je zakázáno ochutnat jídlo, i když je pak vyplivneme. Držíme-li půst dobrovolně, smíme jídlo ochutnat a vyplivnout; je dovoleno i vypláchnout si ústa. Každá židovská komunita, na niž dopadne nějaké neštěstí (B-h chraň), by se měla postit a modlit se o záchranu ke Svatému, budiž požehnáno Jeho jméno. Pokud, ale není vhodná chvíle pro půst- např. lidé jsou na úteku a nemohou se postit, aby je síly neopustily- měli by si umínit, že se budou postit určitý počet dní, jakmile vyvážnou. Úmysl jim bude počítán jako skutečný půst, jak je psáno v Da (10:12): "Řekl mi: neboj se, Danieli, neboť od prvního dne, kdy ses rozhodl porozumět a pokořit se před svým B-hem, byla tvá slova vyslyšena".

DEN PŘED TIŠA BE AV

1. Když se v den před Tiša be av oslavuje obřizka nebo vykoupení prvorozeného syna (pidyon haben), hostina by měla být dopoledne.

2. Den před Tiša be av by se člověk neměl procházet pro potěšení. Odpoledne je zvykem studovat

pouze ty části z Tóry, jež je dovoleno studovat o samotném Tiša be av. Je mnoho nařízení vztahujících se k poslednímu jídlu před půstem- seuda hamafseket. Správné je sníst pravidelné denní jídlo před odpolední modlitbou-minchou. Pak se modlíme minchu, vynecháme tachanun, protože devátý av je nazván "moed", jak je psáno v PI (1:15): "Svolal proti mně slavnostní shromáždění (mo'ed)". Krátce před večerem se posadíme na zem nebo na nízkou stoličku, není však třeba zout boty (při jídle před půstem). Neměli by si sedat tři lidé spolu, aby nemuseli říkat Birkat hamazon se zimunem. Jíme pouze chleba a studené, natvrdo uvařené vejce. Chléb by se měl namočit do popela, než jej sníme. Měli bychom dbát na to, abychom jedli před západem slunce (otázka, zda je či není dovoleno jíst po západu slunce, je probrána v kpt.131, bod 12).

V roce, kdy Tiša be av připadne na úterý, by měla osoba, která se vždy v pondělky a čtvrtky postí, požádat o zrušení slibu. Když si někdo v den před Tiša be av připomíná Jahrzeit, měl by udělat toto: V prvním roce by si měl určit, že se bude postit pouze do poledne (stanovit si to jako zvyk). Odpolední modlitbu by měl odříkat na začátku mincha gedola, tj. půl hodiny po poledni. Potom sníst obvyklé jídlo a krátce před soumrakem pak seuda hamafseket. Všechno, co je zakázáno o Tiša be av, je zakázáno také mezi západem slunce a objevením hvězd. Proto si musíme zout boty před západem slunce.

DEVÁTÝ AV-TIŠA BE AV

1. Když večer vstoupíme do synagogy, zjeme si boty. Je zvykem odstranit parochet (oponu) ze svatostánku, neboť je psáno (PI 2:17): "Hospodin splnil, co řekl". Před chazanem hoří pouze jedna svíce. Večerní modlitba by se měla odříkávat pomalu, zarmouceně, jako to dělají truchlící. Do Šmone esre se nezařazuje "Nachem- Potěš nás", až do minchy příštího dne. Po skončení Šmone esre se odříká celý kadiš, včetně Titkabel. Pak se věřící posadí na zem nebo na nízké stoličky, hoří málo světél, jen tolik, aby bylo možno číst Ejcha- Pláč (Jeremiášův) a kinot (zvláštní žalozpěvy). Ejcha i kinot se čtou tlumeně a zarmouceně. Při Ejcha by měl člověk dělat krátké odmlky mezi jednotlivými verši a o něco delší mezi jednotlivými kapitolami. Na začátku každé kapitoly zvýší čtoucí trochu hlas a poslední verš každé kapitoly čte hlasitě. Verš "Hašivenu- Navrať nás" čte shromáždění nahlas. Pak předčítatel dokončí čtení, shromáždění opakuje hlasitě Hašivenu a předčítatel se přidá. Poté se čte "Veata kadoš- A Ty jsi Svatý" a celý kadiš bez Titkabel, ježto je psáno v PI (3:8): "On umlčuje mou modlitbu". Ráno při ranní bohoslužbě se Titkabel opět vynechá, říká se jen v odpolední bohoslužbě- minše. Kdo se modlí sám, bez quora deseti dospělých mužů, měl by také číst Ejcha i kinot.

2. Když jdeme spát večer na devátého avu, měli bychom si odepřít něco z obvyklého pohodlí. Kdo je např. zvyklý mít pod hlavou dva polštáře, měl by mít jen jeden. Někteří lidé spí v noci na devátého avu na podlaze a pod hlavu si dají kámen, aby si připomněli, co se píše o Jákovovi (Gn 28:11): "Vzal z kamenů na tom místě (a dal si je pod hlavu)", protože, jak vysvětlují Rabíni (Sifri), předvídal zničení Jeruzaléma i Chrámu, a řekl (tamtéž, v.17): " Jak hrozné je toto místo...". Ale každý by měl jednat podle sebe.

3 Ráno se nenavlékají tefilin, protože o tefilinech se hovoří jako o " slávě". Nebereme si ani talit gadol- velký talit, neboť je psáno (PI 2:17): "Bica imrato", a targum to překládá takto: "Roztrhl svůj nachový plášť". Talit katan si oblékneme, ale neřekneme nad ním požehnání. Je vhodné přijít do synagogy o něco dříve než obvykle. Nerozsvěcuje se žádné světlo (před chazanem), modlitby se odříkávají pomalu, plačtivě. Mizmor letoda (Žalm dikůvzdání) se čte. Při opakování Šmone esre

vkládá chazan "Anenu- Odpověz nám" mezi požehnání Gaal jisrael (Vykupitel Izraele) a Refaenu (Uzdrav nás), tak jako v kterýkoli jiný den veřejného půstu, ale neříká Birkat kohanim (Požehnání kněží). Po Šmone esre se odříká poloviční kadiš. Tachanun ani El erech apajim se neříká, protože Tiša be av je nazván "moed-svátek". Vyjme se svitek Tóry a čte se (Dt 4:25): "Ki tolid banim - Když zplodíš syny". Jsou vyvolány tři osoby; je vhodné, aby vyvolaný před odříkáním požehnání tiše řekl: "Baruch dajan haemet-Požehnán budiž Soudce pravdy". Po čtení z Tóry se odříká poloviční kadiš a čte se haftara (Jr 8:13): "Asof asifem- Strávím je nadobro" stejnou melodizací jako Ejcha. Svitek se vrátí do svatostánku a věřící sedíce na zemi čtou kinot; čtení by se mělo protáhnout až do poledne. Pak se odříká Ašrej (Šťastní ti), vynechá se Lamenaceach (Pro hlavního zpěváka) a odříká se Uva lecijon goel (A přijde ze Sionu Vykupitel); z této části vynecháme verš "Vaani zot briti -Toto je má smlouva", protože by to vypadalo, že smlouva byla ustanovena pro pláč. Existuje také další důvod, proč se nepatří říkat tento verš "Toto je má smlouva.... nevzdálíš od svých úst"- ježto v tento den je zakázáno studovat Tóru. V domě smutku by se však verš měl říkat po celý rok kromě devátého avu, poněvadž i když truchlící sám má prvních sedm dní smutku zakázáno studovat Tóru, ti, kdo jsou s ním, nikoli. Pak se čte Veata kadoš a celý kadiš bez Titkabel. Poté se odříká Alejnu (Nám přísluší velebit) a kadiš truchlících. Neříká se ani "Šir hajichud" ani jom (žalm dne), ani Pitum haketoret (složení kadidla). Ačkoliv společně se Ejcha nečte, měl by si ji každý přečíst sám.

4. Truchlící by také měl jít do synagogy večer i v den devátého avu a zůstat tam, dokud neskončí čtení kinot. Má dovoleno být vyvolán ke čtení z Tóry a číst haftaru, poněvadž tento den jsme truchlícími všichni.

5. Slova Tóry obveselují srdce, jak je psáno (Ž 19:9): "Ustanovení Hospodina jsou přímá, obveselují srdce". Proto je zakázáno devátého avu studovat Tóru, kromě námětů, jež srdce rozesmutní, např. Jeremiášova proctví o trestu; verše útěšně přeskočíme. Dovoleno je číst i Knihu Job, midraš Ejcha, z Talmudu kapitolu Elu megalchin (Moed katan 3), pojednávající o ustanoveních pro truchlící a ty, kdo jsou vyloučeni, dále agadot v kapitole Hanizakin (Gitin 5)-popis pádu Jeruzaléma a Bétaru, a z jeruzalémského Talmudu poslední kapitolu z traktátu Taanit, kde se hovoří o zničení Chrámu. Ale i když je dovoleno tyto části číst, nesmí se soustředěně studovat, nezabýváme se homiletickými výklady textu, to by nás odvádělo od truchlení. Člověk smí učit děti vše, co má sám dovoleno studovat. Je dovoleno číst celý řád denních modliteb, halachický oddíl o obětech, Ezechu mekoman (Která místa). Avšak Maamadot by neměl číst ani ten, kdo je zvyklý denně je číst.

6. Vyžaduje se, aby těhotná či kojící žena držela půst, i kdyby tím velmi strádala - pokud to neznamená (B-h chraň!) ohrožení života. Ten, kdo je nemocný, byť nikoli kriticky, není povinen postit se celou dobu, měl by se však zdržet jídla po několik hodin. To platí zejména pro toho, kdo je od přírody tělesně slabý. Pro ženu od sedmého do třicátého dne po porodu, není-li nemocná, platí totéž co pro osobu, jež není kriticky nemocná. Pokud však se cítí úplně zotavená a půst jí nečiní potíže, měla by dodržet celý půst. Ti, kdo mohou devátého avu jíst, by však neměli jíst víc, než je nezbytné k udržení zdraví.

7. Koupat se pro potěšení je zakázáno, ve studené i v teplé vodě; zakázáno je strčit i jen prst do vody. Když to však není pro potěšení, je to dovoleno. Smíme si tedy ráno (když vstaneme) umýt ruce. Musíme však dát pozor, abychom namočili pouze prsty, protože hlavním smyslem ranního mytí je, aby byl odstraněn nečistý duch, ulpělý na prstech. Po umytí ruce lehce osušíme a ještě

vlhkýma si přetřeme oči. Kdo má oči spánkem zalepené a je zvyklý si je každé ráno mýt, má dovoleno umýt si je jako jindy, nemusí být kvůli tomu na pochybách. Také ten, kdo si ruce ušpinil (blátem apod.), smí si umýt špinavá místa. Po vykonání tělesné potřeby si opláchneme ruce, jak jsme zvyklí. Umýt prsty bychom si měli i před minchou.

8. Ženy mají dovoleno opláchnout pořivatiny, určené k vaření, poněvadž účelem není umytí rukou. Kdo jde vykonat micvu a v cestě může pokračovat jen když přebrodí vodní tok, smí jej přebrodit cestou tam i zpět. Ale pokud je na cestě za svým ziskem, smí přebrodit vodu cestou tam, ne ale při zpáteční cestě. Ten, kdo se vrací z cesty a má bolavé nohy, smí si je vykoupat ve vodě.

9. I když zakázána je pouze koupel pro potěšení, žena, která má rituální lázeň stanovenou na večer devátého avu (tj. noc mezi osmým a devátým avem), nesmí lázeň vykonat, poněvadž tu noc je sexuální styk zakázán. (Pokud jde o mytí v den Tiša be av, když se chystá obléci bílé spodní prádlo jako součást procesu očištění, viz kpt. 159).

10. Také mazání (olejem) pro potěšení je zakázáno; ale kdo má svrab nebo je mazání nutné z jiného lékařského důvodu, smí to udělat.

11. Je zakázáno mít na nohou kožené boty; dovoleny jsou boty z jiného materiálu, např. z látky, pokud nejsou podrážky z kůže. Ten, kdo chodí mezi nežidy, smí mít kožené boty, aby se nevystavoval jejich posměchu, měl by si však do bot dát trochu prachu. Člověk opravdový však se bude úzkostlivě řídit ustanoveními. Muži, kteří v obchodě stojí, mají rozhodně zakázáno mít obuté boty. Rabíni nezakazují, aby ten, kdo musí jít do velké vzdálenosti, nechodil v botech, poněvadž chůze naboso by mu způsobila velké útrapy; když ale dojde do města, musí si boty zout. Kdo jede vozem, má zakázáno mít boty na nohou.

12. Sexuální styk je zakázán a muž by měl dát pozor, aby se své ženy ani nedotkl.

13. Devátého avu máme zakázáno druhého pozdravit, i kdybychom řekli jen "Dobrý den" apod. Pokud nás pozdraví nevědomec nebo nežid, měli bychom odpovědět nevýrazně, jen tak, abychom nevzbudili jejich hněv. Rovněž je zakázáno poslat druhému dárek, neboť to je druh pozdravu.

14. Neměli bychom chodit na tržiště, protože bychom možná byli nuceni přidat se k smíchu a veselí. Některé autority zakazují kouření tabáku celý den, jiné to dovolují odpoledne, v soukromí svého obydlí.

15. Pokud jde o práci, podle zvyku je od večera až do poloviny dne zakázána i práce, jež není náročná na odbornost, vyžaduje však soustředěnou pozornost. Ale práce, jež nevyžaduje soustředěnou pozornost, je dovolena, např. rozsvítit svíčky nebo zavázat smyčku. V druhé polovině dne už je veškerá práce dovolena. Podle obyčeje jsou také do poloviny dne zakázány obchodní transakce, po poledni již jsou dovoleny. Člověk bohobojný by však neměl celý den dělat žádnou práci ani obchodní transakci, aby jeho mysl nebyla vytrhována z truchlení. Všechny druhy práce smí být vykonány prostřednictvím nežida, a pokud je nezbytné vykonat práci, již se předejde těžké ztrátě, má člověk dovoleno udělat ji sám. Dojení krav by měl obstarat nežid, ale když to není možné, smíme je podojit sami.

16. Od večera až do poloviny dne je zvykem sedět pouze na zemi, nesedět na lavici či křesle. Po poledni je to již dovoleno . (Toto je jediný zákaz, který končí v polovině dne.) Všechny další věci, zakázané devátého avu, jsou zakázány až do objevení hvězd.

17. Obvykle se nezačíná příprava (večerního) jídla před polednem, ale pokud je to pro hostinu související s micvou, je dovoleno začít dřív.

18. Musí-li být toho dne obřezáno dítě, měla by se obřizka provést až po skončení kinot. Otec a matka dítěte, sandek a mohel si smí obléct svůj šabatový úbor, k počtě obřizky. Po obřizce by jej měli odložit. Smí se zapálit svíce k počtě obřizky a pohár vína by se měl dát vypít dítěti.

19. Při odpolední bohoslužbě- minše si vezmeme talit a tefilin, řekneme příslušná požehnání a odříkáme jom-žalm dne a další části, vynechané při ranní bohoslužbě. Pak odříkáme Ašrej a poloviční kadiš. Pak se čte z Tóry i maftir, jako o jiném veřejném půstu, potom se svítek vrátí do svatostánku a chazan odříká poloviční kadiš. Nato čteme Šmone esre a v požehnání "Vlirušalajim icha-A do Jeruzaléma, Svého města" říkáme Nachem (Potěš nás). Ten kdo na to zapomněl, měl by je říci v požehnání Šomea tefila, po Anenu (Odpověz nám) , ale neměl by končit " Baruch ata... menachem cijon-Požehnan budiž, Hospodine, Jenž potěší Sion", ale místo toho se vrátí k obvyklému textu Šomea tefila a pokračovat "Ki ata šomea- Neboť Ty slyšíš modlitbu" atd. Když si však někdo uvědomí chybu až po vyslovení Baruch ata adonaj, měl by dokončit požehnání Šomea tefila a pokračovat podle stanoveného pořádku, nemusí opakovat Šmone esre. Chazan bude při opakování Šmone esre říkat Birkat kohanim a po skončení Šmone esre odříká celý kadiš, včetně Titkabel. Pak slvíkneme tefilin a budeme se modlit maariv. Když je viditelný Měsíc, je zvykem posvětit jej.

20. V Barajtě (Taanit 29 a) se říká: "Sedmého dne avu vstoupili pohané do Chrámu, kde jedli a pili a poskvřovali (jeho svatost) sedmého a osmého. Devátého avu kvečeru Chrám zapálili a oheň hořel desátého až do západu slunce. Avšak Rabíni nestanovili půst na desátého, kdy shořela většína Chrámu. Důvodem je, že nejkrutější část katastrofy je její začátek." V Jeruzalémském Talmudu se uvádí (Taanit 4:6): " Rabi Avin se postil devátého a desátého avu; rabi Levi se postil devátého a večer desátého, protože neměl dost síly ,aby se postil celý desátý den. Ale my, s tělem oslabeným, se postíme pouze devátý den." Měli bychom se však večer a do poloviny desátého zdržet masa a vína, kromě hostiny související s micvou. Podobně by člověk neměl pronést požehnání Šehechejanu, nekoupat se, ani stříhat si vlasy nebo prát až do poledne desátého avu. Pokud ten den případně na pátek, je dovoleno koupat se, stříhat si vlasy a vyprat hned ráno, k počtě šabatu.

21. Žena, jež porodila, i když se po prvních sedmi dnech smí postit, má desátého večer dovoleno jíst maso a pít víno.

22. V noci desátého dne je správné nemít sexuální styk, pokud to není noc rituální očisty, nebo pokud se muž nechystá na cesty či se nevrátil z cest (viz Šaarej tešuva 558:1).

Článek je převzatý a čiastočne upravený. Celý si ho môžete nájsť na www.olam.cz.

CHEVRA CENTRUM

Pred niekoľkými rokmi sme reagovali na ponuku pána Pavla Frankla, predsedu Židovskej náboženskej obce v Žiline, prevziať budovu bývalej dramatickej školy a vytvoriť v nej Chevra centrum. Budova nám bola ponúknutá do 40 ročného prenájmu s podmienkou, že urobíme jej kompletnú rekonštrukciu. Bolo mnoho vecí, ktoré nasvedčovali, aby sme vstúpili do tohto projektu, ako napríklad, je to v centre mesta, je to židovská budova a práve pre nich je táto služba. Dokonca sme mali ľudí, ktorí sľúbili, že do projektu vstúpia a boli tam konkrétne sľuby. V celej tej situácii sme videli otvorené dvere a preto vo viere sme očakávali na Božie vedenie.

Samotný projekt prestavby by mal stáť okolo 30 mil korún, čo je nemalá suma, ale sme si uvedomovali, že pre Pána je to ako jedna koruna. Nechceli sme podpísať zmluvu bez istoty a spočítania si, že budeme mať na dokončenie projektu, aby sme nedopadli ako blázon, ktorý začal a nevedel dokončiť. Vieme, že niektorí z vás prispievali aj prispievajú celý čas na tento projekt, ale je to málo na to, aby sa vízia mohla naplniť. Vnímame, že sme sa dostali do bodu, v ktorom je tento projekt je príliš natiahnutý časom a preto sme nútení od neho odstúpiť. Nemáme žiaden tlak zo strany ŽNO alebo p. Frankla, ale nechceme byť ľuďmi, ktorí zavádzajú druhých, alebo rozprávajú o veciach a nikdy ich nekonajú.

Sú dve veci, ktoré nás vedu k tomuto rozhodnutiu a ktoré sa stali prekážkou v tom, aby sme mohli v projekte naďalej pokračovať:

1. Nie sme vlastníkami budovy. Ľudia, ktorí chceli podporiť projekt mali obavu z toho, že nie sme vlastníkami budovy a vždy bude niekto iný, kto bude o tom rozhodovať. Taktiež niektoré organizácie majú vo svojich stanovách, že nepodporujú projekty prenajatých budov.

Nedostatok Božieho požehnanie v naplnení tejto vízie. Vnímame, že Božia práca, konaná Božím spôsobom, nikdy nebude strádať Božie požehnanie a preto nechceme urobiť ani jeden krok bez Neho, aby Jeho dielo nebolo zahanbené.

To neznamená, že sme vzdali víziu „Chevra centrum“. Odstupujeme len od vecí, v ktorých nevidíme Jeho pôsobiť a strádame v tom Jeho požehnanie, lebo chceme byť úplne odkázaní na Ješuu (Ježiša) a bez Neho nič urobiť nemôžeme. Mešec pre tento projekt je ešte celý čas otvorený, ale momentálne očakávame akým spôsobom ho Pán naplní. Uvedomujeme si, že sme správcami Božích prostriedkov, ktoré sú určené na tento projekt a chceme ich použiť tak, aby On bol oslávený.

Nech Jeho vedenie a múdrosť budú zjavné v každom rozhodnutí a nech On sa vo všetkom oslávi ako to robil doteraz. Jemu patrí sláva na veky vekov!

Ďakujeme vám za modlitebnú podporu aj za finančnú podporu projektov, ktoré sú spojené nie len z Chevra centrom.

Stanislaw Gawel
Za Chevra tím

AKO SA MÔŽEM ZAPOJIŤ DO PROJEKTOV!

Práve sústredenie pomoci v diaspóre Izraela (hlavne v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu a krajinách s nízkou životnou úrovňou) cez sieť organizácií Chevra načrtáva možnosti zapojenia sa do financovania projektov modlitieb a pomoci pre širokú vrstvu donorov. Vytvárame podmienky zapojenia sa tak pre jednotlivcov, skupiny ľudí alebo príležitostné zhromaždenia ako aj pre organizácie, podniky a podnikateľov, cirkvi a náboženské obce.

Podmienky pre poukázanie príspevkov na projekty sú zabezpečené tak, aby sa čo najviac priblížili vašim možnostiam. Využívame mnohé zo spôsobov **prevodu** alebo **vkładu** financií na území Slovenskej a Českej republiky a taktiež zo zahraničia. Vklady realizujte v pobočkách ČSOB, a.s. na Slovensku a v Čechách na číslo bankového účtu prislúchajúce danej krajine ktoré sú uvedené nižšie. Ďalej je možnosť **zaslania poštových poukázok** zvlášť pre Slovenskú a Českú republiku

V tomto čase je možné prispieť na štyri projekty. Rozhoduje pritom na aký účet sú financie zaslané a variabilný symbol na platbe. Podľa neho zaraďujeme príspevky pre jednotlivé projekty:

Projekt Nádej (Tikvah) - projekty pomoci na Ukrajine	variabilný symbol 777
Projekt Múr Modlitieb	variabilný symbol 333
Projekt Pietny objekt v Bánoviach nad Bebravou	variabilný symbol 262
Projekt Chevra Centrum	má samostatný účet

Číslo bankového účtu pre Slovenskú republiku

Československá Obchodní Banka, a.s.,
číslo účtu: 107656253 / 7500, konštantný symbol: 0558

Číslo bankovního účtu pro Českou republiku

Československá Obchodní Banka, a.s.
číslo účtu: 180773659 / 0300, konstantní symbol: 0558

Číslo bankového účtu Chevra Centrum

Československá Obchodní Banka, a.s.
Číslo účtu: 307945033 / 7500, konštantný symbol: 0558
SWIFT kód: CEKOSKBX účel platby: DAR

Kontaktná adresa:

Chevra SR, Hollého 40, 010 01 Žilina, Slovenská republika
Chevra ČR, Smetanova 523, 739 61 Třinec, Česká republika

www.chevra.sk, e-mail: chevra@chevra.sk
tel./fax: +421 (41) 56 40 536

Srdečne vás pozývame na jubilejný 10. ročník

Konferencie Priateľov Izraela

s názvom:

Ty si svätý ľud Hospodínovi

uskutoční sa v dňoch

17. až 20. augusta/srpna 2006
v Žiline na Slovensku

TÉMA:

Boh stvoril človeka a povolal ho, aby s Ním chodil, aby Ho videl pôsobiť vo svojom živote a počul Jeho hlas. Božie Slovo hovorí: "bez posvätenia nikto neuvidí Pána", "Blahoslavení čistí srdcom, lebo oni budú vidieť Boha". Ješua počul na hlas svojho Otca a videl Ho konať. Ako sa to týka mňa a ako sa to vzťahuje na Izrael?

PREDNÁŠATELIA:

PAUL A NUALA O'HIGGINS (USA)

JOANN MAGNUSON (USA)

LUC HENRIST (Belgicko)

RON CANTRELL (Izrael)

RANDY LUDEMAN (USA)

GLEN HOWARD (USA)

STANISLAW GAWEL (Slovensko)

Konferenčný poplatok: 300,- Sk (230 Kč)

Začiatok konferencie o 10.º hod.

Podrobnejšie informácie a prihlášky:

Chevra SR, Hollého 40, 010 01 Žilina, Slovenská republika
Chevra ČR, Smetanova 523, 739 61 Třinec, Česká republika

Online prihláška:

www.chevra.sk, e-mail: chevra@chevra.sk
tel./fax: +421 (41) 56 40 536